

Parttime huisartsopleiding in Maastricht

(Ingezonden bijdrage)

Een aantal studenten en basisartsen zijn in de afgelopen maanden bezig geweest het belang van een parttime h.a.o. in Maastricht te onderzoeken. Momenteel is de huisartsopleiding een full-time opleiding, die precies 12 maanden duurt. De stage in de huisartsenpraktijk, die 9 maanden van de opleiding uitmaakt, gaat uit van 4 hele praktijkdagen en 1 terugkomdag per week; daarbij komen dan de avond-, nacht-, en weekdiensten.

Het voorstel van de parttime h.a.o. gaat uit van een half-time opleiding die dan ook 24 maanden in beslag zal nemen. De huisarts in opleiding bevindt zich dan 4 dagdelen per week in de praktijk en 1 dagdeel wordt besteed aan de terugkombijeenkomst. Daarbij komen dan nog de wachtdiensten, die echter slechts de helft van het aantal dat binnen de full-time opleiding gebruikelijk is, zal bedragen.

Het is waarschijnlijk bekend, dat een parttime h.a.o. in Utrecht eenmalig als project heeft plaatsgevonden. De evaluatie van het project aldaar toonde aan dat het organisatorisch te verwezenlijken blijkt, dat er een zeer diverse groep basisartsen vanuit verschillende motivaties aan deelgenomen heeft, en dat de huisartsen kwalitatief zeker niet onderdeden voor huisartsen die in één jaar opgeleid waren.

De eventuele uitvoering van een parttime h.a.o. in Maastricht heeft uiteraard een aantal consequenties. Een daarvan is dat de beroepsopleiding voor huisartsen zich geplaatst ziet voor een nieuwe organisatie, zowel met betrekking tot het programma als met betrekking tot het werven van een extra groep huisartsopleiders. Wij menen echter dat deze werkzaamheden voor alle betrokkenen een aantal grote voordelen bieden.

Langs deze weg willen we deze voordelen kenbaar maken. We hebben ze ingedeeld per betrokken groep.

De beroepsopleiding:

– Er kan een nieuwe bron van opleiders aangeboord worden: huisartsen met kleinere praktijken,

huisartsen die in groepspraktijken werken waar een beperkte ruimte aanwezig is voor een huisarts in opleiding, waar echter iemand voor halve dagen wel geplaatst zou kunnen worden, huisartsen die in principe niet iemand willen plaatsen die hele dagen aanwezig is, in verband met een te grote inbreuk op de praktijk of door bezigheden van de huisarts elders.

– Bij de uitbreiding van de Maastrichtse beroepsopleiding wordt er een nieuwe mogelijkheid geboden om huisartsen op te leiden, een mogelijkheid die bovendien getuigt van inzicht in veranderde maatschappelijke opvattingen over deeltijd-arbeid en werkverdeling. Een deeltijdopleiding voor huisartsen maakt plaats voor een veranderd aspect in het profiel van de huisarts, nl. dat er naast het werken in de praktijk en de dienstverlening aan de patiënt mogelijkheden zijn voor andere bezigheden naar persoonlijke interesse van de huisarts. Bovendien kan een deeltijdopleiding voor de specialisatie huisarts als een voorbeeld dienen voor mogelijkheden tot deeltijdopleidingen en deeltijdarbeid bij specialisaties binnen de klinische setting.

– Er is mogelijkheid voor intensievere en langdurigere begeleiding bij de ontplooiing van de arts-assistent tot huisarts, ook doordat de opleiding een mogelijkheid aan de arts-assistent biedt om meer aan studie te besteden en meer aan persoonlijke groei toe te komen.

De huisarts-in-opleiding (de arts-assistent)

– De opleiding wordt meer toegankelijk voor diverse groepen uit de artsenpopulatie dan voorheen. Te denken valt aan ouders van kinderen, mensen die de h.a.o. door een deeltijdbaan elders willen financieren, voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte basisartsen, voor basisartsen die in andere functies ook actief willen blijven, hetzij binnen, hetzij buiten de medische professie.

– Voor de arts-assistenten bestaat er meer tijd voor zelfstudie en bezinning en ontspanning, waardoor er mogelijk minder vermoeidheid optreedt en er tijdens het actieve praktijkwerk meer energie voor het werk is en er voor de terugkomdagen betere theoretische voorbereidingsmogelijkheden zijn.

– Zoals in het promotieonderzoek van C. Hermann onder vrouwelijke artsen aangetoond is, is er een grote discrepantie tussen de wens om huisarts te worden en de uitvoerbaarheid daarvan. Een parttime h.a.o. zou de uitvoerbaarheid van die wens, voor deze groep basisartsen zeker vergroten.¹⁾

– In diverse onderzoeken is gebleken dat het ziekteverzuim bij mensen met een deeltijdbaan lager ligt.

– De nadelen voor de arts-assistenten zijn: Een langere opleidingsduur, met daaraan gekoppeld hogere leningen.

De huisartsopleider

– Voor de huisartsopleider bestaan er de voordelen zoals genoemd bij de voordelen voor de beroepsopleiding. Er komen meer praktijken in aanmerking om mee te doen aan de opleiding voor huisarts, en er bestaat een keuzemogelijkheid tussen een part-time of een full-time arts-assistent.

Het kan mogelijk een nadeel zijn voor de opleider om een arts-assistent gedurende 18 maanden in zijn praktijk te plaatsen. De mogelijkheid van twee opleiders gedurende die periode kan overwogen worden.

De patiënt

– Voor de patiënt bestaat het volgende voordeel: Indien het door de parttime opleiding mogelijk wordt, dat er meer vrouwen opgeleid worden tot huisarts, dan zal er in de toekomst een grotere keuzemogelijkheid voor patiënten bestaan om te kiezen tussen een mannelijke en een vrouwelijke huisarts.

Zoals wij reeds eerder noemden vergt een dergelijke nieuwe vorm van opleiding een nieuwe organisatiestructuur. In onze initiatiefgroep zijn echter mensen bereid om daar medewerking aan te verlenen.

STUDENT MET HET ZEKERHEIDSPAKKET VAN DE SSGZ

Wat kost een reisverzekering met Europa-dekking?

85cent

per dag!

Dat kan niet waar zijn!

Overtuig je bij het SSGZ-informatieburo of bel 01719-70944

De initiatiefgroep bestaat uit een aantal mensen die zelf veel belangstelling hebben om de part-time h.a.o. te gaan volgen als deze in Maastricht gevestigd zou kunnen worden.

Daarnaast zijn ons tijdens een korte inventarisatie in het najaar van 1983 veel namen bekend van sympathisanten, medewerkers studenten en huisartsen.

Wij hopen met deze brief binnen de beroepsopleiding een discussie op gang te brengen over de wenselijkheid en de mogelijkheid van een part-time h.a.o.

Verder hopen we reacties te ontvangen van mensen die het initiatief ondersteunen en mensen die graag zelf een dergelijke opleiding zouden willen volgen.

Getekend namens de

initiatiefgroep:

R. Moonen

L. Adriaansens

R. van Gemert

Reacties:

Schriftelijk naar R. Moonen

Oudenweg 328

3778 Kanne, België

Telefonisch naar L. Adriaansens

09-3212453832

¹⁾Proefschrift C. Hermann: *Onderzoek naar vrouwelijke artsen in Nederland jan. 1984*

(Bovenstaande bijdrage is als brief verzonden aan de voorzitter van de

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris),
Erik de-Graaff
Evelyn de Leeuw
(redactieafgevaardigde)
G.J. Tangelder

Redactie

Walter van Bree, Ton Hameleers,
Jacques Herraets (eindredacteur),
Evelyn de Leeuw,
Maurice van der Slangen, Luc de Witte.
Redactie-assistente:
Liesbeth van Hoef
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: Pascal Oost,
Olivier Roosenburg,
Raph de Haas
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarltsjes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag
Paarltsjes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het
landelijke samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), THB (Tilburg),
TH-berichten (Eindhoven),
THT-nieuws (Twente), KU-nieuws
(Nijmegen), Universiteitsblad
(Utrecht), Universiteitskrant
(Groningen) en Wageningen
Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker,
Lin Tabak.

capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde, prof. dr. C.A. de Geus, en de coördinator van de Beroepsopleiding Huisartsen, dr. V.E. Dubois.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 50743*
telex 56173 leiny nl.

Komende vijf jaar 1,7 miljard gulden gereserveerd

Groen licht voor informaticastimulering

Nederland zal ervoor moeten zorgen dat het in maatschappelijk en economisch opzicht een sterke positie verwerft op het terrein van de informatica en de informatietechnologie. Daarvoor zal in de komende jaren een bedrag van 1,7 miljard gulden worden uitgetrokken en zal vooral samenwerking tussen gebieden als onderwijs, onderzoek, marktsector en publieke sector gestimuleerd moeten gaan worden. In het onderwijs zullen leerlingen vertrouwd moeten worden gemaakt met de informatietechnologie om hen gedegen voor te bereiden op de toekomstige beroepsuitoefening. Daarnaast zal voor de toepassing van de informatietechnologie meer fundamenteel en toegepast onderzoek nodig zijn. De definitieve informaticastimuleringsnota bevat enkel wijzigingen en aanvullingen op het gebied van het volwassenenonderwijs en het projectmanagement voor het hoger beroepsonderwijs. Voorts worden enkele beleidswijzigingen aangekondigd voor de materiële voorzieningen van het onderzoek aan universiteiten en hogescholen.

Met een van 8 juni jl. daterende brief aan de Tweede Kamer, hebben de ministers Deetman (Onderwijs en Wetenschappen), Van Aardenne (Economische Zaken) en Braks (Landbouw en Visserij) definitief het informaticastimuleringsplan vastgesteld dat beoogt ervoor te zorgen dat Nederland in maatschappelijk en economisch opzicht een sterke positie verwerft op het terrein van de informatica en informatietechnologie. Het kabinet hoopt, na behandeling door de Kamer, spoedig met de uitvoering van dit plan te kunnen beginnen. Wat de hoofdlijnen betreft is het Informaticastimuleringsplan, zoals dat in januari van dit jaar is gepresenteerd, niet fundamenteel gewijzigd.

Nieuw zijn in vergelijking met de in januari uitgebrachte discussienota de veel grotere betrokkenheid van het Ministerie van Landbouw bij dit plan (225,6 miljoen) en eveneens het besluit van de bewindslieden het Nationaal Inhaalprogramma Informaticaopleidingen financieel te steunen en wel met 35 miljoen gulden voor een periode van vijf jaar. Dit inhaalprogramma betreft niet-regulier onderwijs en is bedoeld om mensen in hun werk bij te scholen op het gebied van de informatica en informatietechnologie. Een ambtelijke stuurgroep zal de essentieel geachte samenhang in alle plannen bij voortduring gaan bewaken.

Financiële verantwoording

Met de informaticastimulering is volgens de gegevens van de brief voor de periode 1984-1988 een totaalbedrag aan overheidsgeld gemoeid van rond 1,7 miljard gulden, in tegenstelling tot de 1,3 miljard gulden vermeld in de discussienota. Economische zaken krijgt het leeuwedeel met 1154,5 miljoen gulden, gevolgd door onderwijs en wetenschappen (270 miljoen), landbouw (225,6 miljoen) en Sociale Zaken (14 miljoen). Landbouw had aanvankelijk maar 42 miljoen gulden toebedeeld gekregen, maar de steeds intensievere toepassing van de informatica in de agrarische sector is voor het kabinet aanleiding geweest ook voor deze sector een informaticastimuleringsbeleid te ontwikkelen. Minister Braks van Landbouw en Visserij is van plan een Landelijk Coördinatie Centrum Agrarisch Onderwijs (LCCAO) op te richten, dat de coördinatie van informaticaprojecten en -activiteiten in het landbouwonderwijs voor zijn rekening moet nemen.

Reacties verwerkt

De betrokken drie ministers hebben in de afgelopen maanden vele in de brief aan de Kamer waardevol genoemde reacties ontvangen op het ontwerp-stimuleringsplan. Een aantal van die reacties heeft geleid tot enkele wijzigingen van en aanvullingen op de nota.

Om de introductie van informatica en informatietechnologie in het onderwijs voor de jeugd zoveel mogelijk op de voet te kunnen volgen, heeft het kabinet besloten in het volwassenenonderwijs voor een periode van vijf jaar 5 miljoen gulden beschikbaar te stellen. Een tweede aanpassing in de onderwijssector betreft het projectmanagement voor het hoger beroepsonderwijs (HBO). De regering heeft besloten het Informaticaplatform binnen de HBO-Raad en de Stichting Computerbeheer HBO samen aan te wijzen voor een projectmanagement in het HBO. Zij moeten een actieplan opstellen waarin aandacht wordt geschonken aan inhoudelijke onderwijsontwikkelingen, apparatuur als programmatuur.

In de onderzoeksector wordt door het kabinet de oprichting van een Stimuleringsprojectteam Informatica (SPIN) voorgesteld, dat onderzoekprogramma's moet opstellen (in overleg met een groep onderzoekers of een instituut, de samenhang tussen de verschillende activiteiten moet bevorderen en stimulerend moet optreden. Zo zal de SPIN samenwerkingsverbanden moeten steunen en verkennende studies verrichten. Hetgeen door het SPIN-team aan de stuurgroep voor het Informaticastimuleringsplan zal moeten worden gerapporteerd. Dit jaar nog zal in de agrarische sector een onderzoeksplan voor de agro-informatica worden opgesteld door samenwerking van SPIN en betrokken organisaties.

Communicatienetwerk

Voorts worden enkele beleidswijzigingen voor de materiële voorzieningen van het onderzoek aan universiteiten en hogescholen. Er zal een landelijk communicatienet worden ontwikkeld dat zoveel mogelijk aansluit op buitenuniversitaire onderzoekinstellingen. Lokale computernetwerken binnen de instellingen (op faculteits-, afdelings- of vakgroepniveau) zullen worden gestimuleerd. Een groter deel van de kosten zal bij de gebruikers worden gelegd. De wetenschappelijke instellingen moeten daarnaast bij hun materiaalvoorziening proberen andere (niet-universitaire) onderzoekinstellingen te betrekken, evenals de PTT en wellicht ook het bedrijfsleven. Minister Deetman van Onderwijs en Wetenschappen heeft de universiteiten en hogescholen gevraagd vóór 1 januari 1985 op dit punt een gezamenlijk plan op te stellen.

Walter van Bree

DE ENE STUDENT TEGEN DE ANDERE:

Als je een ziektekostenverzekering en een zekerheids-pakket van de SSGZ hebt, kun je een reisverzekering afsluiten voor

50cent
per dag!

Loop even langs bij het SSGZ-informatiebureau of bel 01719-70944

Onderwijs en arbeidsmarkt

De grens tussen onderwijs en arbeid, die nooit haarscherp is geweest, is verder aan het vervagen. Ooit lagen de verhoudingen duidelijk: op school leerde je; in het bedrijf werd gewerkt. Maar reeds in de middeleeuwen ging men inzien, dat veel werk alleen in een praktijkomgeving kan worden geleerd. In de gilden was het leerlingstelsel niet slechts een praktisch opleidingsstelsel, maar tevens een stelsel, dat ervoor zorgde, dat de verschillende beroepen niet door de toeloop van geïnteresseerde buitenstaanders hun inkomen zagen verminderen. Kwaliteitsbewaking, opleiding van jonge arbeidskrachten, beperking van de toetreding en (dus) bescherming van het inkomen, lagen zodoende in één hand. Voorwaarde voor zo'n systeem is uiteraard een duidelijk vastliggende identiteit van het beroep, een technologie die niet te sterk verandert en de aanwezigheid van sancties tegen vestiging van nieuwkomers buiten het bestaande gilde om.

Het is interessant om vast te stellen, dat hoezeer de wereld ook veranderd is sinds de middeleeuwen, in de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt de genoemde elementen een rol blijven spelen. Echter in een geheel nieuwe context. Slechts weinig economische sectoren zagen kans de beroepsidentiteit te handhaven of te versterken. Het beheersen van de intrede tot beroepen via de opleiding is daarom maar in weinig gevallen goed mogelijk. Wellicht kan men zeggen, dat alleen in de medische wereld een dergelijke aanpak nog denkbaar is, omdat daar de beroepsidentiteit en de exclusiviteit van de entree tot het beroep nog is verzekerd. Daar kan men wellicht zelfs spreken van een versterking van de identiteit van de beroepsgroep. Hoewel bijvoorbeeld in het bouwbedrijf de klassieke beroepen hun identiteit bewaarden (metselaar, timmerman) bleek het daar moeilijk de toetreding anders dan globaal te beïnvloeden. Pas nu, tijdens de massa-werkloosheid, blijkt men in staat om de niet of slecht-opgeleiden („beunhazen”) uit het beroep te elimineren.

Voor de meeste functies (een functie is veel minder dan een beroep en geheel van activiteiten met een maatschappelijke identiteit), geldt dat er slechts een losse band is tussen opleiding en arbeidsmarkt. Dit kan ertoe leiden, dat onderwijs en arbeidsmarkt van elkaar vervreemden. Onderwijs kan een in zichzelf gesloten circuit worden, waarbij de ene vorm van onderwijs aansluit op de andere en uiteindelijk de aansluiting op de arbeidsmarkt zwak blijft. Pleidooien als die van de Commissie Wagner voor een „duale” opleiding gaan er vanuit, dat het schoolstelsel nu eenmaal maar in beperkte mate in staat is mensen voor beroepen of functies op te leiden. De eerste jaren in de praktijk blijken van doorslaggevend betekenis te zijn voor de carrière die mensen doormaken. Daaruit trekt de Commissie Wagner de conclusie, dat de laatste fase van iedere opleiding op een werkplek behoort plaats te vinden en dat de eerste fase van „werk” opleiding is.

Daarmede wordt het bedrijf (of de instelling, het departement, in het algemeen de werkorganisatie) tevens opleidingsinstituut. Op zich is dat niets bijzonders. In iedere organisatie, waar mensen samenwerken leren mensen van elkaar. In een tijd waarin de omgeving der bedrijven en de techniek, waarmede de bedrijven werken, voortdurend veranderen gaat de bewuste opleiding van mensen een steeds belangrijker rol spelen in de onderneming. De onderneming krijgt karakteristiek van scholen en hier en daar van universiteiten.

Kan men stellen, dat ook het omgekeerde zou moeten gelden? In de echte beroepsopleidingen zie je inderdaad, dat arbeidsomstandigheden veelvuldig worden nagebootst en dat via stages mensen in de bedrijven worden gebracht. In de wat minder beroepsgerichte opleidingen ligt dit wat anders. Toch is het van belang ook hier er zorg voor te dragen, dat de entree in de wereld van het werk wordt voorbereid. In „probleemgestuurd” onderwijs leert men niet slechts theoretiseren maar ook uiterst praktisch problemen oplossen door discussies van deskundigen, die er aan wennen zich niet al te zeer te beperken tot één vakterrein. In alle vormen van onderwijs spelen sociale vaardigheden, mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden een groeiende rol. Toch las ik in het Sociaal Jaarverslag van de ABN over 1983, dat er nog een kloof is tussen universiteit en bedrijfsleven. Zaken die het bedrijfsleven belangrijk vindt komen in het hoger onderwijs onvoldoende aan de orde. Ik citeer „Los van intellectuele kwaliteiten kijken wij eerst en vooral naar sociale vaardigheden, zakelijk inzicht, ondernemingszin, gezond verstand, enz. Wat dit betreft constateren wij nog steeds een behoorlijke kloof tussen wat de universiteiten de studenten leert en wat wij in het bedrijfsleven zoeken”.

Filosofierend over de toekomst, zegt drs. E.J.F. Bosman, Hoofd Concern Kader-werving en Begeleiding ABN: „Misschien verdient het wel aanbeveling om te gaan denken in de richting van leer-arbeidsovereenkomsten, ook voor universitair afgestudeerden”.

De kloof moet dus van twee kanten worden aangepakt. Noch de universiteit, noch de onderneming kan er onder uit in eigen huis een oplossing te zoeken. Daarbij zullen zij elkaar steeds vaker tegenkomen.

Prof.dr. W. Albeda

Een cameraploeg van de Westduitse televisie heeft op vier dagen in de locatie Randwijk opnamen gemaakt van de vaardigheidstraining en van de onderwijsopzet aan de medische faculteit van de RL. Deze opnamen zullen ter vergelijking worden ingepast in een programma dat op donderdag, 21 juni om 21.45 uur op WDR 3 wordt gewijid aan de medische faculteit van Münster.

Zuidafrikaan ongewenst

Het bestuur van de juridische faculteit van de Vrije Universiteit wil een gastonderzoekerschap verlenen aan de Zuidafrikaanse wetenschapper dr. J.D. Van der Vijver, aldus een recente bekendmaking door de QBD-fractie uit de Amsterdamse faculteitsraad. Hiermee is doelbewust de vertrouwelijkheid geschonden die het bestuur van de faculteitsraad rond deze aanstelling in acht had willen nemen. Om een drietal redenen achtte de QBD-fractie het juist deze kwestie in de openbaarheid te brengen: het politieke gewicht en de gevoeligheid van deze zaak, het stof dat deze zaak op zal doen waaien, alsmede het onbegrip welke belangen er zouden worden geschaad met een openbare behandeling van deze. In 1978 is een benoemingsvoorstel van dezelfde persoon afgekeurd, omdat Van der Vijver werkzaam was op een propagandapolitiek ondersteunende universiteit. Wanneer over de zaak Van der Vijver in de Amsterdamse faculteitsraad zal worden beslist is onduidelijk. Duidelijk is echter wel dat met deze openbaarmaking ongetwijfeld een diepgaander discussie zal worden aangezwengeld dan oorspronkelijk de bedoeling is geweest van het faculteitsbestuur.

(Ad Valvas)

Voortzetting eenjarige onderzoekersopleiding

Naar aanleiding van een vraag van faculteitsbestuurlid A. Meijer hoe de nu in te richten éénjarige onderzoekersopleiding zich verhoudt tot de in de Beiaard-nota aangegeven toekomstige vierjarige opleiding met assistenten in opleiding (aio's), heeft het faculteitsbestuur (FB) van de Algemene Faculteit ingestemd met een voorstel van prof. dr. H. Philipsen om de voorbereidingen voor de inrichting van de éénjarige onderzoekersopleiding voor dit jaar te continueren, maar tevens bij minister Deetman van onderwijs en wetenschappen een aanvraag in te dienen voor het aanstellen van aio's met ingang van 1985. Het FB zal verder nagaan of het mogelijk is volgend jaar naast de te

verwachten 10% afgestudeerden van de eerste fase, ook 10% van de tweede fase aan te stellen als aio's. Vooraleerst zal echter overleg worden gepleegd met de dienst POB. De Onderwijscommissie Onderzoekersopleiding is van mening dat studenten die worden toegelaten tot de onderzoekersopleiding niet automatisch een aanstelling zullen krijgen als wetenschappelijk assistent op een onderzoeksproject.

VN schiet tekort

„Wanneer regeringen de fundamentele rechten van volkeren, alsmede de fundamentele rechten van de mens, met voeten treden of een beleid voeren dat gebaseerd is op stelselmatige raciale of etnische discriminatie, dan is de legitimiteit van die regeringen ernstig in het geding”, aldus prof. mr. Theo Van Boven, verbonden aan de juridische faculteit als hoogleraar Internationaal Publiekrecht, op de door hem gehouden tweede Camaralezing die recent in Amsterdam plaats had. Volgens Van Boven doet de Verenigde Naties haar eigen morele gezag geweld aan, door de legitimering van zeer euvelde, zo niet misdadige regimes en schiet zij inzake mensenrechten duidelijk tekort. „Dit betekent echter nog niet dat het VN-instituut maar moet worden afgeschreven als forum en instrument ter bevordering van internationaal recht en van de rechten van de mens”, want er zijn volgens Van Boven wel degelijk openingen te maken naar mensen en volkeren toe om hen te hulp te komen en humanitaire bijstand te bieden. „Het opgeven van de VN zou bovendien meer een blijk van politieke en morele arrogantie zijn, dan dat daarmee steun zou worden gegeven aan hen wier rechten systematisch worden geschonden”, aldus Van Boven. Van Boven accentueerde voorts het belang van het zgn. „derde systeem”, dat hij omschreef met de organisaties die zich voor gerechtigheid en bevrijding inzetten en die niet alleen voor, maar ook temidden van mensen werken. Hij noemde in dit verband o.a. Amnesty International en Pax Christi. „De met name in de laatste tijd plaatsvindende sterke ontwikkeling van, zowel nationale als internationale, organisaties voor gerechtigheid en bevrijding vormt een hoopgevend signaal”, aldus Van Boven.

Patiënt-vriendelijke huisarts vaak progressiever

Het blijkt dat huisartsen die positief staan tegenover het schenken van aandacht aan de persoon van de patiënt, gemiddeld een wat „progressiever” standpunt innemen ten opzichte van politieke zaken die raakvlakken hebben met de gezondheidszorg. Dit zegt dr. G. Van Starveren, van het Huisartseninstituut van de Vrije Universiteit, die op 8 juni jl. promoveerde tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift „Taakopvatting en Werkwijze bij huisartsen”. Voorts blijken deze huisartsen in de spreekuurcontacten niet alleen wat meer aandacht aan de persoon van de patiënt te besteden maar ook meer medische aandacht te schenken aan de problemen van de patiënt. Ten opzichte van huisartsen die een weinig positieve houding hebben ten opzichte van het aandacht schenken aan de persoon van de patiënt blijken deze huisartsen minder financiële druk te ervaren. De gegevens en conclusies komen voort uit een drietal onderzoeken onder drie verschillende groepen huisartsen. Het onderzoek was gericht op de beantwoording van de vragen welke taken de huisartsen aan zich zelf gesteld zien bij de uitoefening van hun beroep, hoe zij op die taken reageren en met welke factoren hun reactie samenhangt.

(Persbericht VU)

Limburgse huisartsen jarenlang nageschoold

Nascholing moet niet worden gevolgd op grond van de aantrekkelijkheid van het onderwerp alleen, maar op grond van de vraag waar de lacunes zijn. Om die reden zal het duidelijk moeten zijn op welke gebieden men minder goed is, zodat op die gebieden dan nascholing zal moeten worden aangeboden. Dit stelt de onderzitterschap van prof. dr. C.A. de Geus (Huisartsgeneeskunde) staande doelgroepcommissie PAO-huisartsen in Limburg. Op haar aansporing is een meerjarig Nascholingscurriculumplan voor huisartsen in Limburg opgesteld. Uitgangspunten zijn hierbij geweest: syste-

mativering van het aanbod, intensivering van de nascholing met optimale evaluatiemogelijkheden en gevarieerde onderwijsvormen waarbij gebruik zal kunnen worden gemaakt van onderwijsvoorzieningen binnen de Faculteit der Geneeskunde. In een eerste aanzet is men tot een inleiding in twintig probleem- c.q. aandachtsgebieden gekomen, waarmee het vakgebied huisartsgeneeskunde groten-deels kan worden bestreken. Middels probleemgeoriënteerde benadering zullen in de loop van de komende jaren per jaar rond vier probleemgebieden aan de orde komen. De doelgroepcommissie is er voorts van overtuigd dat huisartsen de mogelijkheid zouden moeten krijgen tot het lopen van „opfrissingsstages” in de ziekenhuizen.

Universitair elite-systeem

„Sommige wetenschappers zijn nu eenmaal beter dan anderen. We moeten afrekenen met het idee van de gelijkheid. We halen het toch ook niet in ons hoofd om te zeggen dat alle voetballers het net zo goed doen als Johan Cruyff!”, aldus prof. dr. Derek Phillips, verbonden aan

de capaciteitsgroep Grondslagen en Methoden van het Sociologisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam. Bij de in 1984 als Nederlands topsocioloog (met 191 citaties in anderhalfjaar tijds) aangevozen Phillips moet het onrealistische gelijkheidsideaal het behoorlijk ontgelden. Volgens Phillips heb je onder wetenschappers en studenten meerdere en mindere goden en dus heb je een gedifferentieerd universitair systeem nodig. „zodat ook het wetenschappelijk neusje van de zalm zijn talenten kan ontplooiën”. De hoogleraar timmert samen met enkele getalenteerde vakbroeders hard aan de weg om een on-Nederlands idee, de totstandkoming van een heuse elite-universiteit in Haagse kringen ingang te doen vinden, want zoals hij enkele jaren terug al betoogde, ligt de kwaliteit van onze universiteiten beduidend lager dan die in de Verenigde Staten. Phillips heeft al vaker de gezapigheid en apathie die de Nederlandse community of science beheerst gehekeld: „Ik kan het absoluut niet hebben als mensen niets uitvreten, want wie betaalt hun dikke salarissen? De arme sloebers toch zeker. Op dat punt ben ik zeer moralistisch”.

(Folia Civitatis)

Boeken op het gebied van GENEESKUNDE!
Boeken op het gebied van RECHT!

U vindt ze bij:

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

Na vijven

Hondegek

Janneke Leunissen-Rooseboom is bij de lezers van dit blad het meest bekend als wetenschapsvoorlichtster, werkzaam bij de dienst Voorlichting. Daarnaast had ze nogal wat bezigheden op het politieke vlak (tot voor kort was ze raadslid voor de PvdA in Maastricht). Wie haar opzoekt in haar huis aan de voet van het Savelsbos in Gronsveld, hoeft niet te vragen waar ze tegenwoordig de rest van haar tijd mee doorbrengt. De honden Quassia (een curly coated retriever), Nomke (een schipperke) en het duo Kari en Anne (kortharige chow-chows) maken ze duidelijk dat hier niet alleen de baas de baas is. Alle vier zijn het rashonden, geregelde bezoekers van tentoonstellingen. De retriever is nog wat jong voor een prijzenkast, het schipperke is Nederlands kampioen en de chow-chows zijn echt een paar apart. Op tentoonstellingen maken ze over het algemeen weinig kans op grote prijzen,

omdat ze niet erg passen bij het heersende rasbeeld van de chow-chow, dat vraagt om een pluizebol met een platgedrukte snuit, diepe plooiën rond neus en ogen en overdreven dikke benen. „Wij gaan niet naar tentoonstellingen om prijzen in de wacht te slepen maar eerder om te laten zien hoe het echte chow-ras er oorspronkelijk uitzag en om belangstelling te wekken voor deze variëteit van het ras, die bijna uitgestorven is,” zegt Janneke. Om het ras te redden is het bijna te laat, maar een klein groepje enthousiastelingen doet er alles aan om dat te voorkomen. „Er zijn in Nederland nog zo'n twintig kortharige chows, en dat is dan nog het grootste bestand ter wereld. Over de hele wereld hebben we er ongeveer zestig kunnen achterhalen.” Hoe red ik een ras? „Ten eerste door zelf nesten te fokken, dat is ons maar één keer gelukt. Kari is de moeder van Anne. Ze kan nu geen jongen meer krijgen, maar Anne wordt dezer dagen vader en als alles goed gaat krijgen wij een teefje

uit dat nest, waarmee we weer verder kunnen fokken”. Een tweede manier om te redden wat er te redden valt van de kortharige chow-chow is contacten leggen met mensen over de hele wereld die zich voor hetzelfde doel willen inzetten met hun exemplaar. „Ik vraag mensen die naar een buitenlandse tentoonstelling gaan uit te kijken naar kortharige chows en de naam en het adres van de eigenaar te noteren. Die mensen schrijf ik dan een brief om uit te leggen waar we mee bezig zijn. De meeste eigenaars zijn erg enthousiast en werken graag mee. Verder zorgen wij ervoor dat er allerlei manieren propaganda voor de korthaar gemaakt wordt. Als we horen dat ergens iemand met een boek over honden bezig is, sturen we meteen informatie, teksten en foto's. Die informatie verzorg ik samen met mevrouw Christina Veldhuis, de grote voorvechtster van de korthaar in Nederland, haar werk ben ik een beetje aan het overnemen”. Ook in haar studie sociologie,

die zij in 1982 in Tilburg heeft afgerond, komt haar belangstelling voor de blaffende viervoeter tot uitdrukking. Zij studeerde af op een lijvige scriptie over het hondewereldje. „Ik heb daarin geprobeerd aannemelijk te maken dat de voorkeur van iemand voor een bepaald honderas te maken heeft met diens levensstijl. Je kunt denk ik over het algemeen zeggen dat er een relatie bestaat. Iemand met een overdreven levensstijl zal eerder een overdreven type hond kiezen dan een ander.” Bovendien zocht zij gemeenschappelijke kenmerken van de hondeliefhebbers die zich inzetten voor een bepaald ras en die men steeds op tentoonstellingen treft: „Zulke activiteiten hebben een structurerend effect en bovendien geeft in veel gevallen het houden van een hond zelf structuur aan iemands leven. Honden scheppen een heel bijzondere band tussen mensen die ermee omgaan. Je ziet vaak dat die mensen een veel nauwer contact met elkaar hebben dan

bij voorbeeld met hun familie. Je staat voor hetzelfde ideaal, daar werk je samen aan”. Honden als vervanging van kinderen? „Nee, honden en kinderen zijn absoluut niet met elkaar te vergelijken. Een hond blijft altijd een wezen met een simpele intelligentie. Met honden kun je alleen omgaan als honden met hun typische hondengedrag. Dat is precies wat me erin boeit”.

De eerste sociaal gezondheidkundigen trekken de wereld in.

„Het leukste vind ik nog steeds dat je hier zoveel zelf kunt doen”

„Vaag, doch boeiend”. Zo omschreef Renata Klop ruim drieën-een-half jaar geleden in *Observant* de pas door haar, en nog zo'n honderd anderen gestarte opleiding in de Sociale Gezondheidskunde. Deze week studeert ze hopelijk, met tientallen andere vierdejaars studenten af. Is de studie „vaag, doch boeiend” gebleven? Is er veel veranderd? Kan je met een dergelijke opleiding de toekomst vrolijk tegemoet zien? Gesprekken met een aantal vierdejaars studenten Sociale Gezondheidskunde.

Sociale Gezondheidskunde is bijna verleden tijd. De nu afstuderenden zullen waarschijnlijk de enige studenten zijn geweest die hun hele opleiding onder de naam „Sociale Gezondheidskunde” hebben gevolgd. Die naam zal met de mogelijke komst van een aantal nieuwe afstudeerrichtingen gewijzigd worden in Gezondheidswetenschappen. Een bittere slag voor de aanhangers van J.P. Kuiper, de uitvinder van de Sociale Gezondheidskunde. Als de naam verandert, zal de inhoud ook wel drastisch veranderen, menen enkelen.

Een ander pijnlijk punt, zo op het eind van de studie, zijn de perikelen rond de tweede fase. Vele studenten hebben vier jaar lang gedacht dat de tweefasenstructuur van voormalig bewindsman Pais na afronding van de eerste fase (deze week dus) toegang zou geven tot een serie beroepsopleidingen (zoals de lerarenopleiding) en opleidingen tot onderzoeker. Door het gegoochel van Pais' opvolger Deetman, en de relatieve machteloosheid van de universitaire bestuurders om het eens beloofde voor tientallen studenten te realiseren, is de hoop van vele studenten de grond ingeslagen. Géén lerarenopleiding, zelfs niet als je de hoogste instanties aanspreekt, en een onderzoekersopleiding die qua inhoud in géén verhouding staat tot datgene wat ooit eens de bedoeling is geweest.

Hebben de afstudeerders ondanks de huidige pijnpunten toch plezierig gestudeerd?

Bert van Duin (Verplegingswetenschap): „Ja hoor. Kijk, aan veel dingen hebben we wel geroken. Als het niet genoeg was, dan zei je 'als we nog eens tijd hebben, dan komen we hier nog eens op terug', maar ja, dat is er toch weinig van gekomen. We kunnen over veel dingen meepraten, iets zinnigs zeggen. Maar ik denk toch dat je de werkelijke diepgang pas in de praktijk krijgt. Hans Philipsen heeft het ooit in zijn exaugurele rede gezegd: eigenlijk gaat het niet zo om de inhoud, maar om de wijze waarop je die verwerft. En ik denk wel dat ik me die wijze heb eigen gemaakt. Maar waar ik nu, na een paar sollicitaties, erg van ben geschrokken, is dat men eigenlijk feitenkennis van je verlangt. Als je wel weet hoe je een analyse moet maken, dan

spreekt dat niet zo aan. Men verwacht van je dat je probleemoplossend kan werken, en niet alleen probleemgeoriënteerd. En ik geloof dat onze studie juist een ontwikkeling van probleemoplossend naar probleemoriënterend heeft doorgemaakt. Genuanceerd eerst alle aspecten van een probleem belichten spreekt niet zo aan, oplossingen wil men.

Als ik nu vier jaar Maastricht moet samenvatten: je bent vier jaar in een min of meer beschermd milieu bezig geweest, en toch is men er in geslaagd om je veel bij te brengen. Je hebt de methoden en technieken om goed met problemen overweg te kunnen. Een voorbeeld is de sociale vaardigheidstraining. Die leek altijd erg vrijblijvend, en tóch blij je er nu wat aan te hebben; dat je plotseling een situatie herkent die je ooit hebt gesimuleerd. Vroeger was ik altijd sterk psychologiserend bezig, ik moest eerst 'ns alles en iedereen analyseren, en nu heb ik geleerd om me binnen een situatie gewoon op een bepaalde wijze te gedragen”.

Hypomaan

Wim Matser (Beleid en Beheer-student) komt gehaast de eetzaal binnendrentelen. Op mijn vraag hoe het er mee is, antwoordt hij dat hij hypomaan is: „Ik word bijna gek van die rôt-afstudeerscriptie! Dag in, dag uit ben je ermee bezig. En dan die bureaucratie hier! Bureau Onderwijszaken mogen ze van mij opheffen, met die belachelijke formulieren en spreekuren. Maar dan wél nadat ik m'n scriptie heb ingeleverd, hahaha!” Licht schertsend merkt hij op dat hij zich zwaar gepakt voelt: „Maar dat moet je maar niet opschrijven, want eigenlijk meen ik het niet zo. Wat ik wel vind is dat ze hier een hoop inspirerende en inventieve geesten nodig hebben voordat de zaak verzandt. Luister, wetenschap is een bolwerk, waarin je je lekker kan verschuilen. Verschuilen voor de politiek, om een image op te bouwen en ga zo maar door. Iedere medewerker zit hier toch uiteindelijk voor zichzelf?”

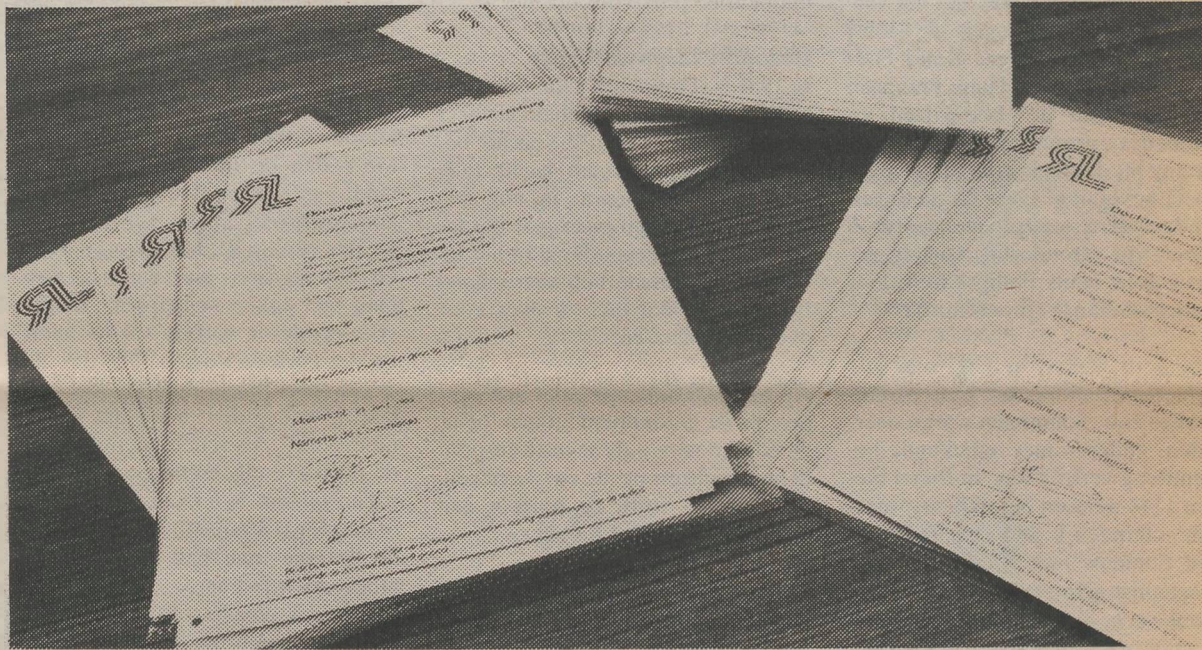
Die mooie ideeën van interdisciplinariteit, daar komt toch niets van terecht. Iedereen vindt toch zijn eigen vakgebiedje het belangrijkste? Kijk, je leert hier natuurlijk wél analytisch denken, en dat is prima. Het is allemaal maar zo'n dooe boel geworden, dat staat me tegen. Het moet spéélser! Als je naar een onderwijsgroep kijkt: ze zitten er allemaal als looien zakken bij: 'Ooo jaah, we moeten nog evaluëren!' en dan gaat er weer allemaal flauwekul over tafel, dat iedereen wel lekker gestudeerd heeft en fijn in de groep gefunctioneerd en zo. Blèèh!”

Aan Pia van Heel en Paul Wulms (ook beiden vierdejaars Beleid en Beheer) vraag ik of ze misschien niet liever twee jaar later met de studie begonnen waren. Zou alles dan niet wat meer gestabiliseerder zijn geweest? Pia: „Tsja, ik denk het niet. Het was toch best wel een leuke tijd, je had een leuk contact

met medewerkers en zo. En dingen als een EHBO-cursus, die wij wel, en verder niemand heeft gehad, nou ja, dat pik je toch maar mooi mee. Eigenlijk zou iedereen zo 'n cursus moeten hebben gedaan.” „Nou ja,” zegt Paul, „eigenlijk is zo'n cursus nou niet een typisch onderdeel van een wetenschappelijk curriculum te noemen, dat hoort meer thuis op de middelbare school. Maar als ik terugdenk aan ons eerste jaar, dan hebben we best hard moeten werken. Zéven scripties in een jaar, dat is me nogal wat! Dat hebben de jaren na ons ook gemist...”

Studeren is persoonlijk

Djoeke van Dale (BGV-studente) heeft de afgelopen vier jaar een leuke tijd gehad in Maastricht: „Ja,

De eerste 47 doctoraaldiploma's Sociale Gezondheidskunde. De grootste stapel (31) is voor de afstudeerrichting „Beleid en Beheer van Gezondheidszorgvoorzieningen”, de op een na kleinste (11) voor Gezondheidsvoorlichting en -Opvoeding en het hele kleine stapeltje van 5 diploma's is voor Verplegingswetenschappen.

heel erg leuk om het leven hier in Maastricht. Daarmee hield ik me in vage periodes op de been. Terugkijkend op het studeren vind ik dat het heel leuk is geweest, ook al doordat ik in de faculteitsraad en bij toneel heb gezeten. Maar ik zou toch wel wat meer zekerheid gehad willen hebben. We hebben ontzettend veel geleerd, veel geroken, da's goed voor je algemene ontwikkeling. En heel leuk waren ook de korte stages die we hebben gehad. Jammer voor de jongerejaars, want die hebben nooit zoiets gehad.

Studeren is hier iets heel persoonlijks. Als ik een leuke tutor of onderwijsgroep had, dán was het onderwijs boeiend. Dat komt natuurlijk ook door de kleinschaligheid, want ik ben er zeker van dat massaliteit onpersoonlijk werkt. En wat betreft de onzekerheden die ik heb gehad, vind ik dat het systeem toch gemengder moet. Enerzijds is het leuk om probleemgeoriënteerd te werken, maar aan de andere kant moet je toch ook een basis hebben, met colleges of zo. Want probleemgeoriënteerd studeren kan volgens mij bij een studie als de onze de vaagheid in de hand werken. Dat geldt alleen niet voor mensen die al precies weten wat ze willen”.

Heb jij nu het idee dat je een zekerheid hebt voor je eventuele werk?

„Mijn opleiding heeft me die zekerheid niet gegeven, maar ik denk dat iedereen dat heeft, overal. Ik denk wel dat ik méér uit de studie had kunnen halen. Maar je wéét ook eigenlijk niet wat je er nu in de praktijk precies mee kan. En de vierdejaars stage is óók geen praktijk, dat is gewoon een onderzoek doen. Uiteindelijk léér je pas in je werk, hoor je vaak; tijdens je studie leer je een manier van denken. En ik denk ook dat misschien juist de GVO-mensen het minst zeker zijn van zichzelf. En nogmaals: je onderwijsgroep is heel belangrijk.”

Had je twee jaar later willen beginnen?

„Qua onderwijsniveau wel. Ik denk dat het kennisniveau nu hoger is, en ook dingen als het werken met de computer. Maar wij hebben veel meer méégemaakt, al die groei-stuipjes. We zijn heel erg betrokken geweest bij de hele ontwikkeling, daardoor hebben we in ons jaar een grote saamhorigheid. Ook wel met medewerkers trouwens. Volgens

kunnen werken, ook al door het goede contact met medewerkers. Je hebt elkaar toch ook nodig.”

Maar zijn er nu ook veranderingen geweest?

„Jazeker! Wat ik een hele erge verandering vind, is dat Bureau Onderwijs zo bureaucratisch is geworden. Dat vind ik erg jammer. Je verandert zelf trouwens ook wel. In het begin was je alleen bezig met je studie, maar voor mij veranderde dat zo halverwege het derde jaar. Dan ga je aan je toekomst denken. Aan werk, aan de mogelijkheid van een tweede fase. En voor jongere jaren zijn er ook veranderingen: die kunnen op stage naar het buitenland. Misschien had ik dat ook wel graag gedaan.

Over die stage gesproken: wij hebben die korte stages gehad, en die missen de andere jaren ook. Ik zat een paar dagen in een gezinsvervangend tehuis, heel boeiend. Dat heeft dan wel niet zo'n waarde voor de wetenschap, maar wel voor je zelf, voor je hele houding.

Waarom ik uiteindelijk voor verplegingswetenschap heb gekozen? Ik

mij kunnen wij als vierdejaars beter opschieten met medewerkers dan de jongerejaars dat kunnen. Jongerejaars kénnen er vast niet veel. En waar ik ook met heel veel plezier aan terugdenk is, dat we in het eerste jaar met z'n allen het statistiekentamen niet hebben gedaan, dat was wel tekenend. Die statistici dropen eigenlijk af.

En voor mezelf was wel het leukste dat ik met prins Claus geluncht en gepraat heb, drie jaar geleden. Onze universiteit leek hem wel wat voor z'n zoons, zei hij toen. Hahaha! Goh, als ik er zo over denk is het allemaal wel snel gaan. Té snel eigenlijk. Vier jaar is wel kort, hoor!”

Ongelooflijk afwisselend

Renata („Vaag, doch boeiend”) Klop (Verplegingswetenschap) klinkt nog even enthousiast als in het interview met *Observant* van vier jaar geleden: „Het leuke vind ik nu nog steeds, dat je hier nog steeds zoveel zélf aan kunt doen. Wij hadden een kleine groep, en er was nog veel onbekend: het examensysteem, de evaluatie. Ik vind dat je je hier niet hoeft te ergeren, want er zijn genoeg positieve dingen. Ik heb tenminste gemotiveerd

denk omdat er veel ouderen waren, die het kozen. Zij hebben meer ervaring, kennen de praktijk. Dank zij hen heb ik heel veel geleerd. Dan gaven ze in de onderwijsgroep een voorbeeld uit de praktijk, en dat was dan erg waardevol.

De onderwijsgroep was voor mij dan ook heel belangrijk. Jammer genoeg is de waarde van de onderwijsgroep teruggelopen. Een goede evaluatie is heel belangrijk! Ik vind dan ook dat tot en met het derde jaar twee onderwijsgroepen per week verplicht moeten zijn. Eigenlijk zou daar eens onderzoek naar gedaan moeten worden, maar ik denk dat als het belang van de onderwijsgroep groter wordt, als je er vaker een hebt, dat je produktiever bent, betere contacten hebt. En: colleges alléén op verzoek van studenten!”

Hoor ik een Basisfilosofie-fan?

„Jazeker! Als mensen mijn náám al zien, weten ze hoe laat het is. En ik ben ook een „Niet Roken In De Onderwijsgroep”- en „Groepsverantwoordelijkheid”-mens. Zo kennen ze me wel; ik heb me duidelijk geprofileerd.

EdL

Tweede RL-rapport over leefwijzen gepubliceerd

Zojuist is verschenen „Leefwijzen en subjectieve gezondheid” van Ruud Halfens (cap.groep Verplegingswetenschap, tot voor kort GVO) en Riet Drop en Hans Philipsen (cap.groep Medische Sociologie). Het is het verslag van het vervolgonderzoek van „Leeft Nederland Oké?” dat in 1981 gepubliceerd werd. Ook nu droeg de Stichting Nederland Oké een deel van de kosten.

In 1981 bestond het onderzoek uit vier steekproeven: uit de algemene bevolking, uit de niet-actieven, uit de onderwijskrachten (kleuter- en basisschool) en uit de werkers in de gezondheidszorg (huisartsen, wijk-verpleegkundigen en maatschappelijk werkers).

Gekozen is voor de methodiek van het panel-onderzoek: herhaalde waarneming van dezelfde kenmerken bij steeds dezelfde individuen.

„Leeft Nederland Oké” gaf het verslag van de bevindingen in '81 bij alle vier steekproeven. Ruud Halfens, Riet Drop en Hans Philipsen publiceren nu in „Leefwijzen en subjectieve gezondheid” de tweede meting bij de steekproef uit de algemene bevolking. Over de metingen bij de andere steekproeven wordt te zijner tijd afzonderlijk verslag gedaan door Hans Philipsen en door Hans Adriaanse (proefschrift).

Uiteraard bleken in 1983 niet alle 1278 Nederlanders uit 1981 bereikbaar te zijn. Sommigen waren overleden, anderen met onbekende bestemming vertrokken. In totaal bleken 1144 mensen bereikbaar, waarvan uiteindelijk 884 erin toestemden opnieuw met behulp van een vragenlijst geïnterviewd te worden. Door een selectieproces kunnen deze personen niet meer echt gezien worden als een representatieve steekproef, aangezien de „nette doorsneeburger” iets is oververtegenwoordigd.

Het tweede onderzoek bevatte – net als in '81 – drie thema's:

- gezondheidsbeleving en ziektegedrag;
- gezondheidsopvattingen;
- leefwijze, ditmaal onderscheiden in vier aspecten: algemeen, roken, drinken en lichaamsbeweging.

Gezondheidsbeleving en ziektegedrag

Net als in 1981 is in 1983 viervijfde van de respondenten heel positief over zijn eigen gezondheidstoestand. Slechts 2% beoordeelt die als slecht tot zeer slecht. Over het algemeen blijken in 1981 dezelfde mensen hun gezondheid als goed te ervaren als in 1981. Ondanks de vrijwel gelijkgebleven tevredenheid met de gezondheid is het doktersbezoek wel iets gestegen: het aantal bezoeken is – gerekend over alle respondenten bijeen – omhoog gegaan van gemiddeld 2,1 naar 2,5 per jaar. Mogelijk is dat te verklaren uit het feit dat de respondenten twee jaar ouder geworden zijn: oudere mensen gaan meer naar de dokter dan jongere.

In het gebruik van eenvoudig verkrijgbare geneesmiddelen is weinig verandering gekomen. Bijna één-derde van de respondenten heeft zowel in '81 als in '83 gezegd het betreffende medicijn te gebruiken; dat wijst er op dat zij het regelmatig slikken, tenminste éénmaal per maand.

Pijnstillers staan daarbij aan de top: bijna één op de vijf respondenten neemt daar regelmatig zijn toevlucht toe. Kalmerings- en slaaptabletten, waarvan bekend is dat ze een verslavende werking hebben, worden door 4 respectievelijk 3% regelmatig geslikt. In vergelijking met 1981 zit hierin een stijging: men neemt ze in '83 op meer dagen in de maand en ook in een hogere dosering. Van kalmeringstabletten nemen de gebruikers er per dag gemiddeld vier stuks. Alle geneesmiddelengebruikers samen nemen gemiddeld 36 pillen per maand.

Gezondheidsopvattingen

In 1981 is al duidelijk naar voren gekomen dat men gezondheid als heel belangrijk ervaart. In 1983 is het belang dat men daaraan hecht zelfs nog wat toegenomen: in nog iets sterkere mate dan twee jaar eerder vindt men dat gezondheid in het leven van de mens het allerbelangrijkste is en dat men er alles voor over moet hebben.

Als het gaat om mensen of instellingen die de gezondheid kunnen beïnvloeden noemen de meeste respondenten zichzelf op de eerste plaats. Als tweede wordt de partner een belangrijke invloed toegekend.

Aan alle respondenten is tevens gevraagd in welke mate men zijn gezondheid denkt te kunnen beïnvloeden. Bijna driekwart is daar heel positief over en zegt: in redelijke tot hoge mate. Slechts 6% acht zichzelf nauwelijks of niet in staat iets aan zijn gezondheid te doen; in 1981 was dat nog 11%.

Bijna iedereen ziet zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor zijn gezondheid (in '81 was dat 86%, in '83 92%) en 81% voelt zich ook in belangrijke mate tot zelfs volledig verantwoordelijk.

De kennis die men over gezondheidskwesties heeft blijkt in '83 minder te zijn dan in '81. Dit gegeven is opmerkelijk en des te opvallender omdat dezelfde respondenten weer dezelfde vragen kregen voorgelegd.

Dit keer heeft men wat verder doorgevraagd naar de kennisvergaring over geneesmiddelen. De arts blijkt de belangrijkste rol te vervullen in het geven van voorlichting over een medicijn. De bijsluiter komt op de tweede plaats, soms naast de informatie van de arts. Slechts 69% van de geneesmiddelengebruikers blijkt iets te kunnen vertellen over eventuele bijwerkingen van het medicijn dat men slikt. De meerderheid blijkt toch wel de bijsluiter en de aanwijzingen op de verpakking te lezen; slechts een heel klein per-

centage van de respondenten (5) bekijkt zelfs de aanwijzingen op de verpakking (vrijwel) nooit. Van de mensen die wel eens geneesmiddelen gebruiken vindt nog altijd meer dan een derde de bijsluiter niet goed te begrijpen. Overigens wordt hij kennelijk maar één keer bekeken en houdt men het verder voor gezien, want meer dan de helft bevaart hem niet bij de medicijnen en later nog eens doorlezen doen nog minder mensen.

Leefwijze

Na alle positieve opmerkingen van de respondenten over hun gevoel van verantwoordelijkheid voor de eigen gezondheid en de grote mate waarin ze invloed denken te kunnen uitoefenen is het interessant te bekijken of men dat in de praktijk wil waarmaken.

Uit de antwoorden op de vraag naar een oordeel over de eigen leefwijze komt een vrij gunstig beeld naar voren: 65% vindt zijn eigen leefwijze gezond tot zeer gezond.

Toch is er onder de respondenten nog een aanzienlijk percentage rokers: 50% zegt te roken. Dit percentage is vrijwel gelijk aan dat van 1981. Tussen '81 en '83 is weliswaar 5% van de respondenten met roken gestopt, maar evenveel zijn er mee begonnen; bijna driekwart van hen zijn ex-rokers die het niet meer konden volhouden zonder sigaret. Meer dan de helft van de rokers vindt van zichzelf dat ze te veel roken, evenveel als in 1981 (63%). Slechts één op de drie rokers is echter net als twee jaar eerder – van plan met roken te stoppen. Ongeveer eenderde van de rokers heeft in de periode tussen '81 en '83 daadwerkelijk geprobeerd met roken op te houden, maar dat is dus niet gelukt. Als reden noemde 45% de positieve eigenschappen van het roken (roken is lekker, kalmerend of gezellig); 8% gaf als argument op de last die men had van ontweningsverschijnselen.

Het alcoholgebruik is – net als in 1981 – wijder verspreid dan het roken: viervijfde van de respondenten drinkt wel eens iets alcoholisch. Deze mensen drinken gemiddeld 10,2 glazen per week: 6,2 in het weekend en de rest door de week. Mannen drinken over het algemeen meer dan vrouwen – zowel in het weekend als door de week. Jongeren drinken meer in het weekend; mensen uit de hogere sociaal-economische klassen drinken in verhouding iets meer door de week. De hoeveelheid die men drinkt is in twee jaar nauwelijks toegenomen. Over het eigen drankgebruik blijkt men een heel wat milder oordeel te hebben dan over het rookgedrag. Slechts 9% zegt van zichzelf te veel te drinken, 40% noemt zichzelf een matige drinker en 51% zegt weinig te drinken. Pogingen om met roken te stoppen worden ook heel wat vaker ondernomen dan om van het drinken af te komen. Slechts 4% van de alcoholgebruikers zegt de afgelopen jaren een poging tot stoppen gedaan te hebben.

Bij lichaamsbeweging heeft zich in twee jaar een verschuiving voorgedaan: weliswaar is 9% van de respondenten er mee opgehouden, maar 17% is er mee begonnen. Van degenen die in '83 actief waren deed 63% vroeger wel iets aan sport; het gaat hier vooral om jon-

geren. Velen van hen hebben goede voornemens om weer iets te gaan doen.

Gemiddeld besteedt men 3,7 uur per week aan lichaamsbeweging, evenveel als in '81. Iets meer dan de helft is actief binnen clubverband. Mensen boven de vijftig jaar en degenen afkomstig uit de lagere sociaal-economische klassen zoeken lichaamsbeweging vooral buiten een club. Activiteiten als tennis en voetbal beoefent men meestal in clubverband, terwijl zwemmen, fietsen en wandelen meestal op eigen gelegenheid geschieden.

Degenen die na '81 met lichaamsbeweging begonnen zijn, hebben vooral gekozen voor fietsen en wandelen (resp. 36% en 21%) buiten clubverband.

Samenhangen

Nu zou het interessant zijn om te weten hoe gezondheidsbeleving en medische consumptie samenhangen en met gezondheidsopvattingen en met levenswijze. Gaan mensen die veel weten over gezondheidsvraagstukken minder naar de dokter? Als ze zeggen dat je alles voor gezondheid moet over hebben, dat dat het belangrijkste in het leven is, hebben ze er zelf dan het een en ander voor over? Roken ze bijvoorbeeld niet, en doen ze wel voldoende aan lichaamsbeweging? Zijn de mensen die zichzelf zien als de belangrijkste beïnvloeder van hun gezondheid ook degenen die in de praktijk die verantwoordelijkheid nemen door een aangepaste leefwijze?

De meest opvallende conclusie van dit onderzoek is dat als men de bevolking als geheel beschouwt er zo bijzonder weinig samenhang lijkt te bestaan tussen de zaken die aan de orde gekomen zijn. Nagegaan zal worden of er wel samenhangen zijn bij subpopulaties.

Dr. Tanspenning voor dr. van Campen

De universiteitsraad van de RL heeft in overgrote meerderheid ingestemd met de uitreiking van de dr. J.G.H. Tanspenning aan dr. J.Ph.M. van Campen te Nijmegen. De dr. Tanspenning wordt door de universiteit toegekend aan personen die zich jegens haar bijzondere verdiensten hebben verworven.

De heer van Campen was, na zijn pensionering als voorzitter van het bestuur van het Radboudziekenhuis te Nijmegen, van 1980-1983 voorzitter van de naar hem genoemde Eerste en Tweede Begeleidingscommissie Maastricht. De eerste van deze (Commissie van Campen I) had van de bewindslieden van O en W en van Vomil de opdracht gekregen de Rijksoverheid, de Facul-

Er blijkt wel een relatie te bestaan tussen roken en drinken, en dan vooral tussen de pogingen om met roken en met drinken te stoppen. Degenen die proberen te stoppen voelen zich over het algemeen wat ongezonder, hebben meer klachten en bezoeken vaker een arts.

De samenhang tussen gezondheidsopvattingen en leefwijze blijkt zeer gering te zijn. Er zijn toch wel enkele tendensen aan te geven.

Zo vinden degenen die de eigen leefwijze als gezond beoordelen en degenen die weinig of geen alcohol gebruiken vaker de gezondheid belangrijk. Degenen die van mening zijn dat ze teveel roken, van plan zijn te stoppen met roken, evenals degenen die niets aan lichaamsbeweging doen, vinden vaker dat ze zelf de gezondheid weinig kunnen beïnvloeden. Dit verklaart wellicht waarom deze respondenten vaker niet-succesvolle pogingen doen om te stoppen met roken.

Het zich verantwoordelijk voelen voor de eigen gezondheid komt meer voor bij degenen die de eigen leefwijze als gezond typeren, van mening zijn dat ze niet teveel roken en iets aan lichaamsbeweging doen, terwijl degenen die niet roken of van plan zijn te stoppen met roken, weinig alcohol gebruiken en/of iets aan lichaamsbeweging doen, meer kennis omtrent leefwijze hebben dan de andere respondenten.

Samenvattend: over het algemeen komt een gezonde leefwijze overeen met de gezondheid belangrijk vinden, van mening zijn dat je zelf een belangrijke invloed hebt op de gezondheid, jezelf verantwoordelijk voelen en meer kennis hebben over leefwijze.

Dienst Voorlichting Janneke Leunissen-Rooseboom

teit der Geneeskunde van de RL en het Maastrichtse ziekenhuis inhoudelijk en ten aanzien van de financiering op een lijn te krijgen over de academisering van het ziekenhuis St. Annadal.

Op initiatief van haar voorzitter heeft deze commissie ongevraagd aan de minister gemeld, dat de bestaande problemen het beste zouden kunnen worden opgelost door een snelle overgang van Annadal naar ZM.

De Commissie van Campen II heeft vervolgens onderzocht welke problemen daarbij nog oplossing behoeften. Op verzoek van de RL heeft deze commissie zich ook bezig gehouden met de problemen rond de academisering van de extramurale gezondheidszorg, met name de eerstelijnszorg en de geestelijke gezondheidszorg. Als voorzitter van deze commissie heeft de heer van Campen actief en creatief kansen gezien partijen met soms tegengestelde visies en belangen toch tot overeenstemming in denken en doen te krijgen. Het persoonlijk gezag dat hij genoot, heeft er bovendien toe geleid, dat door opeenvolgende bewindslieden belangrijke adviezen van de Commissie Campen zijn opgevolgd.

De dr. J.G.H. Tanspenning zal aan de heer van Campen op een nader te bepalen datum worden uitgereikt.

Dienst Voorlichting J.O.

De Humburger

Komt in de beste families voor.

Nieuws uit ons dorp

Prins Bernhard ziet Europese munt al rollen

Ekonomenen openen oefenbank

Op zaterdag 18 augustus vindt de opening plaats van de oefenbank van de Economische faculteit van de RUL. De officiële opening zal worden verricht door Prins Bernhard die op die dag tevens benoemd wordt tot een buitengewoon eredoctoraat in de richting van de Europese Munt.

De oefenbank is bedoeld om de economiestudenten reeds tijdens hun studie met geld te leren omgaan en loopt parallel aan het Skillslab (Skillslaboratorium, red.) van de medische en de oefenrechtbank van de Juristische Faculteit.

„Jong geleerd, oud gedaan”, zegt professor Albeda, die vroeger zelf in de regering zat. „Als je de studenten nu al met geld leert omgaan in een breed simulatiekader, dan verwacht ik een daling van de werkloosheid in de Oostelijke mijnstreek rond pakweg 2000 of zoveel eerder als mogelijk is”. Zo voegt Albeda aan zijn inleidende zinnen toe, maar zijn gezichtsuitdrukking doet anders vermoeden. Na de opening houdt de faculteit open deur zodat bezoekers zelf eens kunnen kijken hoe de economie nu eigenlijk in elkaar zit. Er zijn ook wedstrijden bankovervallen voor teams van drie personen met draaiende motor. Ook kunnen bezoekers raden hoeveel de gulden nog waard is in 1995. De winnaar krijgt een gratis cursus Economie aangeboden bij de Open Universiteit, die Albeda helemaal niet als concurrent beschouwt. Albeda: „Voor die hele Economie-opleiding van de OU daar geef ik nog geen cent voor. Dat is me allemaal te veel theoretisch academisch. Nee, daarom ben ik naar Maastricht gekomen met het idee van de oefenbank, want de econoom van de toekomst „denkt met u mee”.

Albeda heeft een weddenschap lopen met de Maastrichtse carnavalsvereniging dat hij tijdens de feestelijke zitting na afloop van de opening niet flauw zal vallen van de honger. Iedereen is van

harte welkom. Ook mensen met een uitkering krijgen bij de ingang een geldelijke surprise: de eerste Europese munt, die door Prins Bernhard bij wijze van grap al „Europegel” is genoemd.

In de Coronakamer, ingericht als thuisbank, kunt u genieten van een drankje en een hapje. In verband met de economische crisis ziet het bestuur van de RUL zich genoodzaakt om alle consumpties op f 0,85 te zetten, maar de entree is gratis. Welkom.

Tot grote ontzetting van alle genodigden verichte Prins Bernhard de openingsceremonie van de Oefenbank door een loketbediende neer te schieten. Even later bleek dat het om een grap ging. Gedeeltelijk zichtbaar achter het geweer oud-minister Pais, schenker van de Economische Faculteit en thans zelf bankier.

Massale roep om betere gezondheid

Limburg is het wachten moe

„Zo kan het niet langer, er moet per se iets gebeuren. We hebben glashard moeten constateren dat deze universiteit een bijdrage van nul-komma-nul levert aan het welzijn van de provincie, ja zelfs niet ophoudt de Limburgers af te schilderen als een volkje van zuiplappen, frietvreter en vlaaiesmullers.

Als dit zo door gaat, als de universiteit met de armen over elkaar blijft zitten, acht ik het niet uitgesloten dat er nog meer geweld zal volgen.”

Aldus een geschokte drs. Han Philippens, die deze week nog of anders de volgende een diepgaande discussie op gang wil brengen over de wortels van de universiteit. Aanleiding tot zijn ernstige verontrusting vormen de ernstige ongeregelde vormen die zich het afgelopen weekend hebben voorgedaan in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek. Zoals bekend hebben groepen Limburgse zieken hun woede bekoeld op diverse projecten waarbij de universiteit betrokken is. Zo is in Nieuwenhagen veel materiële schade toegebracht aan het plaatselijke Groenekruisgebouw, is in Gronsveld een groepspraktijk vernield en is in Maastricht een

consultatiebureau in vlammen opgegaan. Daarbij vielen in totaal acht gewonden: vijf demonstranten die in Nieuwenhagen door een potige gezondheidsvoorlichter uit het raam van de eerste verdieping zijn gegooid, twee kraamverpleegsters en een hondenbegeleider van het Groene Kruis, die door zijn eigen bouwvier in het strottehoofd werd gebeten. Zijn toestand is nog steeds kritiek, aldus artsen van het Eindhovense ziekenhuis, waar de man uit veiligheidsoverwegingen is opgenomen.

De onlusten die door verschillende groeperingen van zieken zijn aangewakkerd, volgden op de beslissing van minister Deetmans om Limburg geen hartchirurgie te geven. Volgens de minister eet de Limburger te vet en drinkt hij teveel bier.

In een „kennelijke staat” verkerend zou hij daaraan toegevoegd hebben: „Als men zo nodig een hartchirurgisch centrum wil hebben moeten ze het geld maar in Wylre bij Brand gaan halen. En als ze daar niks krijgen kunnen ze nog altijd met Gijzen naar Lourdes”. Dat was voor de Provinciale Hartpatiëntenvereniging het sein om tot de aanval over te gaan. Er werd een knokploeg „Hard tegen hard” opgericht, waarop de nierpatiënten volgden met de „Niersteen”, de herniapatiënten met „Over mijn rug” en de venerische patiënten met „De Harde Sjancker”.

In een gezamenlijke verklaring hebben de besturen van de verenigingen het optreden van hun harde kernen goedgepraat. „De universiteit heeft ons met schone beloften aan het eerste

Een woedend lid van de patiëntengroep 'Niersteen' gooit uit alle macht een steen in de richting van het Groene Kruisgebouw in Nieuwenhagen. Het gebouw, dat in 1981 door dr. J. Kremers is geopend, liep ernstige schade op.

lijntje gehouden, krijgt daardoor een ziekenhuis dat nog te slecht is om als kippenhok te dienen en laat ons letterlijk verrekken onder de rapporten”. Professor Appels verklaart de woedereactie van de Limburgse bevol-

king uit de aard van de mensen: „De Limburger is een doodgoeie mens, maar als je hem laat geloven dat we hier in Maastricht de dood kunnen overwinnen dan moet je ook laten zien dat je dat kunt. Aan de slag dus!”

Rommelmart

Op zaterdag 18 augustus organiseert het comité HV (Hemker Vaarwel) in samenwerking met de werkgroep BW (Bonke Welkom) een rommelmarkt. Naast de verkoop van allerlei afgedankte onderwijs- en onderzoekspulletjes zullen er voor de studenten spelletjes worden georganiseerd. De opbrengst van deze rommelmarkt is t.b.v. een kado voor de first ladies van de gaande en de komende rector. Dit op initiatief van de Emancipatiecommissie van de RUL die van mening is dat de rector mannen al genoeg in het zonnetje worden gezet. Het college van dekanen heeft in de geest van dit initiatief besloten om een Solex ter beschikking te stellen aan het secretariaat van de rector, want „het kan niet genoeg benadrukt worden hoe mobiel de rol van de vrouw is binnen het rectoraatsgebeuren”. Aldus het college.

De rommelmarkt wordt gehouden op de speelplaats van het Hoofdgebouw van 10.00-16.00 uur. Standwerkers kunnen zich nog tot 15 augustus melden bij Lambriex. Verder worden er nog vrijwilligers gevraagd om de hal van de tweede ver-

dieping (rectorshal) opnieuw te behangen met representatief behang. De dienst Bouwzaken roept handige Maastrichtenaren op om komend weekend „hun” universiteit van een antiek kleurtje te voorzien (Sint Jan's - rood). Men kan zich met kwast of roller melden bij de heer Meester.

Ter afsluiting van de rommelmarkt zal de studentepastor het Hoofdgebouw aan de Tongersestraat omdopen tot Bonkebuilding. Ook voor een hapje en een drankje kunt u bij de markt terecht. Maastrichtenaren die Wellens én het Academisch Ziekenhuis én de RUL een open hart toedragen zijn bijzonder welkom. De Humburger staat er in ieder geval ook met een oud-papierstand. Namens de directie van de Humburger roept de redactie daarom ook alle Humburgers op om oude Humburgers in te leveren bij onze stand. De lezer die de tweeduidigste kilo oude Humburger inlevert mag op kosten van de Humburger met zijn partner de nieuwe rector vergezellen op zijn eerste buitenlandse reis naar een warme universiteit. Nogmaals welkom.

Academische Broekhandel moet naam veranderen

C&A wint kort geding

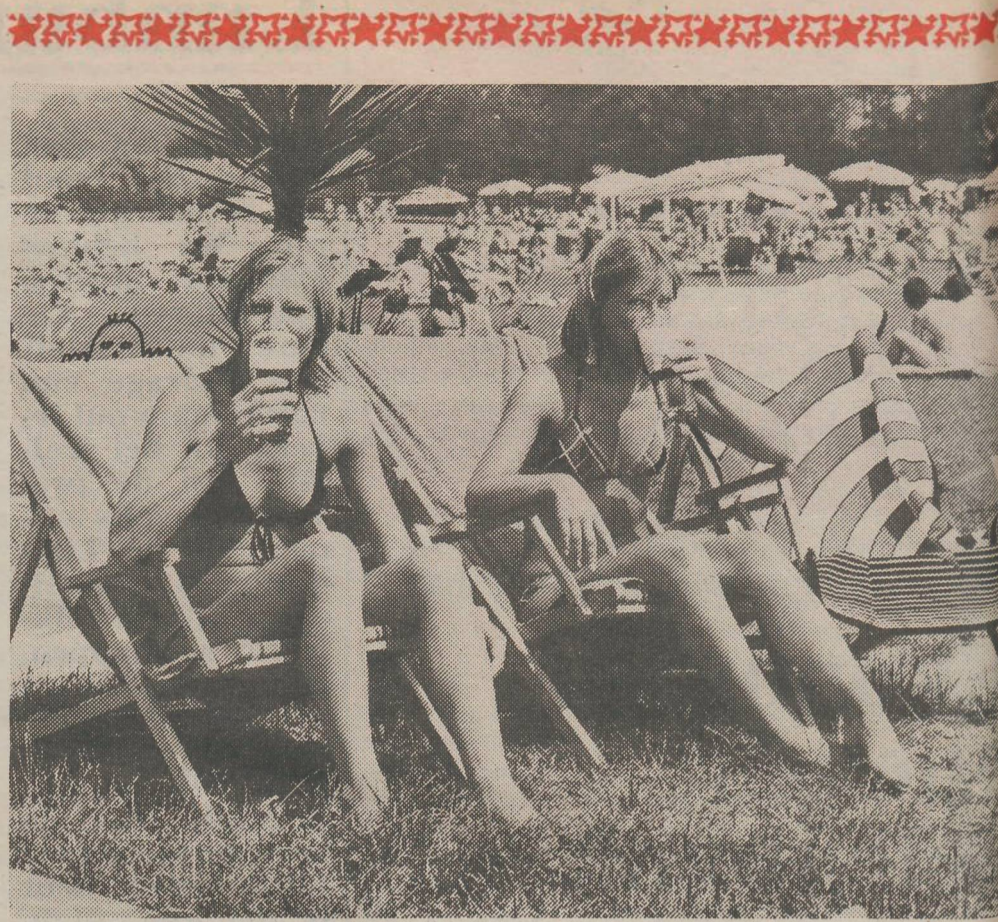
C&A is er zeker van het kort geding te winnen dat speelt op 18 augustus en gaat tegen de Maastrichtse „Broekenshop” die zich in advertenties alsmaar blijft verkopen met „De academische Broekhandel van Maastricht”.

C&A is al ruim een jaar door het College van de RUL bij KB benoemd tot officiële academische broekhandel van de RUL, maar de Broekenshop, die toen werd afgevoerd, blijft maar actie voeren en onrust zaaien. De baas van Broekenshop, Jeansema, wil er alles aan doen om ook academisch genoemd te worden en zijn broeken te slijten aan de zitgrage afnemers van de RUL. Jeansema is ook wiheet dat de RULraad een motie het licht heeft doen verschijnen dat de RUL zijn broeken gespreid over heel Maastricht en omgeving moet kopen. „Heb ik eerst die verdom-

de snuffelfunctie van mijn winkel uit de naad moeten werken en zelfs korte broeken en een kollektie Lederhosen van heb ik jou daar in de rekken gehangen volgens voorschrift, en nou die flauwekul weer.” De directeur van het C&A-concern ontkent dat er ook maar enige sjoemeltruc zou zijn toegepast bij het verwerven van de RUL als vaste broekafnemer. Bovendien zegt hij: „Wij zijn inderdaad voordeliger en let u vooral eens op de tientallen kleuren grijs en zwart in onze broekencollectie, die jongens van Tragos komen hier al jaren hun grijze beenwarmers kopen en hoogleraarvrouwen lopen hier de tweede etage plat voor een mantelpakje in stijl of een avondjapon voor de dies. De Pantalontheek van de RUL koopt voorlopig gewoon bij C&A en niet bij de „Broekenshop”. „Als ik mij niet aan van De Biggelaar hou, dan zit ik op hete kolen, of ik scheur uit de naad”, aldus een glimlachende Pantalontheecaris.

C&A vindt dat de RUL nu maar eens eindelijk met de billen bloot moet en zijn belofte moet na-

komen. Een actiegroep binnen de RUL is nog steeds bezig via een gedegen onderzoek, uit te voeren door zware broekencommissie, aan te tonen dat de broekverkopers van Jeansema deskundiger en talrijker zijn dan de dames van C&A en dat „Broekshop” een kleinschalige unit is met een ongekend breed scala aan rib, plooi, met of zonder omslag, buitenlandse slipjes, lingerie met bijpassende gelegheidsbroeken en niet te vergeten een persoonlijk benaderende snuffelfunctie. Een woordvoerder van de actiegroep zegt het zo: „Wij zullen wel eens zien wie hier de broek aan heeft, het bestuur of wij”. Van de Biggelaar, die zelf altijd goed in het pak zit, was niet voor commentaar te vangen. Volgens de Dienst Voorlichting zal de knoop dan pas definitief kunnen worden doorgemaakt wanneer de eerste hoogleraar Bewegingswetenschap advies heeft uitgebracht.

Eindelijk zomer!

„Geniet er maar van, dames” is de eerste gedachte die bij ons opkomt bij het bestuderen van deze foto. We hebben lang genoeg moeten wachten, maar nu is hij er: de gouden Limburgse zon. Twee secretaresses hebben van hun chef een dagje vrijaf mogen nemen. Zal hij zich strakjes bij hen vervoegeen?

Blinde Belinda

in de Greep van het Noodlot

„ZO ZAG MIJN WERELD ER 25 JAAR LANG UIT. EEN ZWARTE LEEGTE...”

TOTDAT:

MEISKE, ALS JOU HET LICHT NIET GE-GEVEN IS KUN JE JE NAASTEN LICHTPUNTJES IN DIT LEVEN BRENGEN!

„ZO KWAM IK ALS ZUSTER IN HET ZIEKEN HUIS TE WERKEN. IK WILDE NAAR DE MISSIE, DOCH MIJN ZONDIG LICHAAM WEXTE LUST GEVOELENS OP BIJ MIJNHEER DE DIRECTEUR.”

NEE BELINDA, GA NIET NAAR DE CONGO! HIER KLOFT HET HART DAT VRAAGT OM JOU. BLIJF HIER, WORD OOK ARTS, DAN ZULLEN WE SAMEN HET LIJDEN VAN ONZE MEDEMENS VERLICHTEN!

ZAL BELINDA AAN DEZE VERLOKKINGEN WEERSTAND KUNNEN BIJEN?

BELINDA KOESTERT EEN GEHEIM.

OMDAT IK NIET ZONDER TWIJFELS HET RECHTE PAD VOLG HEEFT DE ALMACHTIGE MIJ GESTRAFT MET PUKKELS

MAAR... MAAR... DIT IS BRAILLE: „BELINDA, HIER SPREEKT DE HEER. GA MEDICIJVEN STUDEREN IN MAASTRICHT. IK ZORG WEL VOOR DE LOTING.”

NA ENIGE JAREN NOESTE STUDIE:

DE GOEDE GOD HEEFT MIJ OPGEDRAGEN DE KENNIS TE VERGAREN WAARMEE IK MEZELF EN ANDEREN HELPEN KAN!

HET GROTE MOMENT:

DE ZON!

MAAR NADAT ZIJ EENMAAL HET LICHT AANSCHOUWD HAD GING HET SNEL BERGAFT WAARTS MET BELINDA. ZIJ LEGDE HET HABIJT AF, HAALDE HAAR DOKTERSBUK EN WERD INTERNISTE TE VEENENDAAL. HET GELD WERD BELANGRIJKER DAN DE NAARSTELIJDDE. HAAR HUWELIJK WAS EVEN KORT ALS ONGELUK. VAAK DWAALEN HAAR GEDACHTEN TERUG NAAR WELEER. DAN VROEG ZIJ ZICH AF WELKE LEEGTE HET ERGSTE WAS, DE STOFFELIJKE OF DE GEESTELIJKE...

Nekslag voor Leiter-Nypels en Servaas?

DE SLEGTE EN RL SLUITEN
MILJOENENCONTRACT

Na maanden van moeizame en vooral geheime onderhandelingen zijn de Rijksuniversiteit Limburg en tweedehandsboekhandel De Slegte tot overeenstemming gekomen om de komende vijf jaar voor tenminste 8,2 miljoen gulden boeken te leveren. Zowel De Slegte als RL zijn zeer tevreden over de transactie.

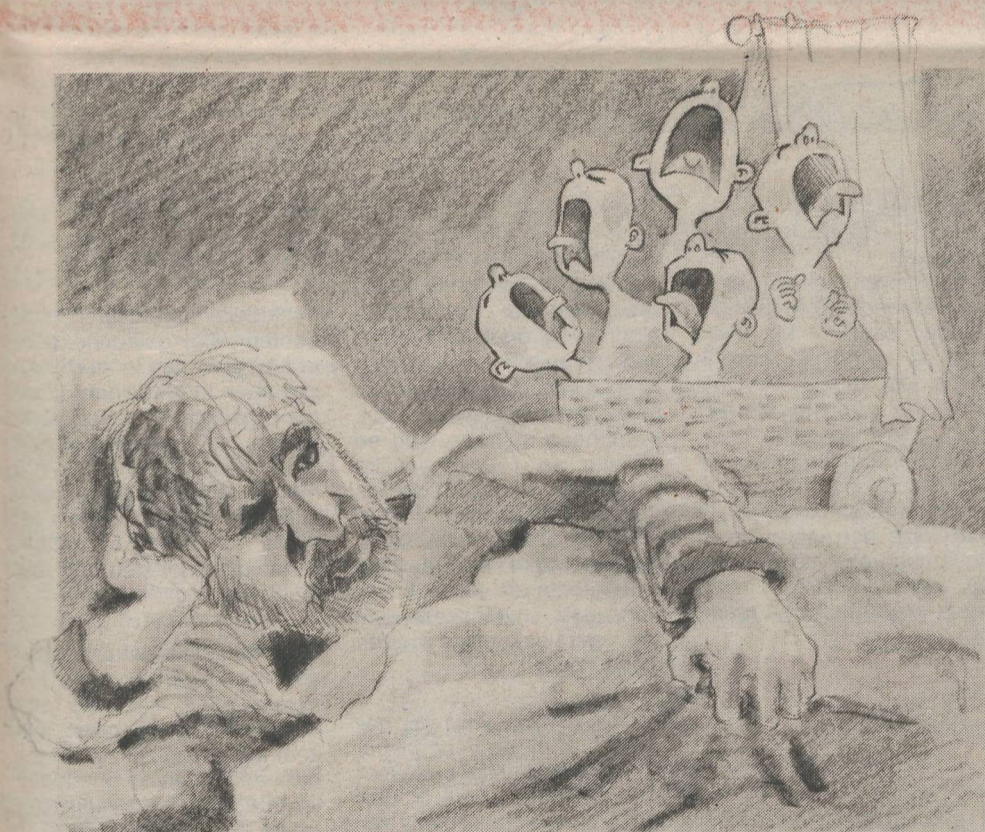
De slepende affaire rond de academische boekhandels in Maastricht is op een verrassende wijze tot een ontknoping gekomen. Naar eerst nu is gebleken, heeft de Slegte al sinds de vestiging in Maastricht in 1982 werd geopend, toenadering gezocht tot de universiteitsbibliotheek. Topman P. Slegter van de ramsj- en pulpboekhandel: „Inder-

daad! En toen de universiteit overging tot aankoop van een zeer grote partij tweedehands boekwerkjes, de zogenaamde Jezuïtencollectie, was de tijd rijp voor wat inniger contacten. Wij zijn eerst eens gaan praten met het hoofd van de RL-bibliotheek, en toen bleek dat deze niet onafwijzend stond tegenover ons voorstel om met de RL in zee te springen, zijn de onderhandelingen met de geheime universiteitsraadscommissie voor academische boekhandels geopend. En ik mag wel zeggen: met succes!” Collegelid mr. R.B. van den Biggelaar, in wiens portefeuille de boekwinkels van Maastricht zitten, meent: „Na lange en stugge onderhandelin-

gen, babbelbabbel, ben ik er toch in geslaagd om ondanks babbelbabbel-rabarbarbarber, het uitstekende boekhandelsconcern De Slegte wat betreft rabarbarbarberbabbel binnen de poorten van onze geliefde Alma Mater te krijgen! En voornamelijk doet mij dat babbelbabbelbabbel een uiterst groot genoegen omdat de heer De Slegte regelmatig bij mij komt dineren. Dat hij ook nog Rooms Katholiek is, is babbelbabbel. Neen, deze transactie is voor mij zeer plezierig!” Overigens is het nu ook voor studenten mogelijk om op vertoon van hun collegekaart de Slegte's pulp met een extra korting van 15% in bezit te krijgen.

(ADVERTENTIE)

Van een vijfling hoeft u niet wakker te liggen

Je leest van alles in de krant. Bijvoorbeeld over geklungel met eierstokken. Je vraagt één kind en tot je grote schrik komen er vijf. Vijf tegelijk... is dat helpen?

Daarvoor moet je in Brabant zijn. Zoiets gebeurt niet bij ons in Limburg. Ouders in spe die geen kindje kunnen krijgen hoeven zich niet ongerust te maken.

Deugen uw zaadjes niet of heeft u problemen om ze „op de bestemde plaats” te krijgen?

Geen nood. Wij helpen. Kernegezonde aankomende artsen staan geregeld hun zaad af om uw droom tot waarheid te laten worden.

Praat er eens over met ons team. Bel 6x8 in Maastricht en vraag naar Eugenie. Discretie verzekerd!

Spermabank Limburg

U het eitje, wij het zaadje...

Wat valt hier te verbergen?

Zwijgplicht onzin

Het tweewekelijkse verschijnend blaadje van de RUL, „Observant” gaat met ingang van 18 augustus een rubriekje publiceren onder de titel „Vóór vijven”. In dat rubriekje komen RUL-mensen aan het woord over de hobbys die ze hebben buiten hun vrije tijd, dus tijdens kantooruren. Waarom deze rubriek? De redactie: „Wij zijn al een tijdje bezig met de rubriek „Na vijven”, daarin vertellen medewerkers en studenten wat ze zo al doen in hun vrije tijd. Maar wij zijn een kritisch opiniërend blad dat de RUL-mens als totaal, dus als werkende mens wil volgen en controleren. Daarom wilden wij wel eens weten wat er zoal tijdens kantooruren gebeurt, „Voor vijven” dus. Maar wie schetst onze tweewekelijkse verbazing toen een van ons een copie van een brief kreeg toegespeeld gericht aan hoogleraren, bestuursleden, dekanen, toekomstige dekanen, hoofdprojectleiders, jaarcoördinatoren, diensthoofden en noem maar op, waarin een zwijgplicht wordt opgelegd ten aanzien van deze rubriek”.

Toen de Humburger bij het College van Bestuur informeerde naar deze zaak werd er alles behalve geheimzinnig over gedaan: „Kijk”, aldus een woordvoerder van het bestuur, die na een buitenlandse reis van drie weken twee weken thuis aan het werken was om de zaak in te halen, „als topmensen uit onze organisatie in het openbaar bekend zouden maken aan welke projecten er

gewerkt wordt door wie en waar, van hoe laat tot hoe laat enz. enz. enz., dan zou dat bij de gewone medewerker en bij het grotere publiek, want de pers pikt zo iets maar al te graag op, tot enorme misverstanden kunnen leiden. U denkt toch zeker niet dat al die duurbetaalde topmensen voor hun lol 's morgens wat later komen, om elf uur gaan lunchen, en dan wat vroeger naar huis

gaan tussen de vergaderingen door. U dacht toch zeker niet dat al die kartrekkers voor hun eigen plezier de wereld bevliegen om een beetje bij te blijven, ja? U gelooft toch zélf niet dat die mensen vóór vijven constant tussen de vergaderingen door, hier, in Den Haag en noem maar op, van minuut tot minuut aan het produceren kunnen blijven? Die mensen zijn altijd bezig, begrijpt u wel, altijd, ook in hun vrije tijd. En dan mogen ze wat ons betreft best wat later en wat minder als de dienst dat toelaat. Kom nou.

Kijk, dat bedoel ik nou, en dat zou verkeerd kunnen overkomen. Het is daarom dat wij als bestuur onze oververmoeide mensen willen beschermen tegen dat sensationele gedoe en suggestief geleuter van zo'n rubriek in Observant, maar schrijft u dat wat anders op in uw Humburger, anders krijgen we daar weer gelazer mee. Nee van zwijgplicht is geen sprake, u moet dat zien als een gentlemans agreement van „daar doen wij niet aan mee”, begrijpt u wel?”

Jong en oud van harte welkom

Schaapscheerdag

Op zaterdag 18 augustus wordt er tussen 10.00 en 16.00 uur weer een schaapscheerdag georganiseerd op de BMC-Kinderberouderij van de RUL. In de voorafgaande jaren heeft dit evenement met een wollig programma voor jong en oud zeer veel publiek getrokken. Naast het traditionele scheren van een aantal schapen worden er weer demonstraties gegeven in spinnen, weven, ratje killen, melken en kaas maken. Maar men kan uiteraard ook proberen dit zelf te doen. De kleintjes kunnen een ritje maken op de rug van een echte professor of zelf iets maken. Deze dag wordt evenals vorige jaren georganiseerd door de Proefafdeling voor Dieren van de RUL in samenwerking met donateurs van de Dierenbescherming en Vrienden van het Asiel. De toegang tot dit evenement is gratis, evenals de witte muisen die aan iedere bezoeker verstrekt worden. Iedereen is van harte welkom. Op de binnenplaats komt weer een kraam te staan waar een drankje en een hapje te krijgen zijn.

Groot was de verbazing van de 14-jarige Erwin Hermans, toen zijn vader met een volwassen zeug thuiskwam. Tijdens het schaapscheren werd ontdekt dat onder de dikke schapevacht een geheel ander dier huisde dan in het proefdiercentrum tot nu toe aangenomen werd. „Er moet iets misgegaan zijn tijdens het DNA-geknutsel waar we hier mee experimenteren”, is de verklaring van dokter van de Boogert, die van plan is het dier op te eten.

ERNSTIGE PSYCHIATRISCHE GEVALLEN GESIGNALEERD IN DE MEDISCHE FAKULTEIT

Onder de studentenpopulatie van de medische fakulteit van nieuwe Maastrichtse universiteit lijkt zich een epidemie te ontwikkelen van slachtoffers die min of meer akuit psychisch dekomen.

Aan het hoofd van buro onderwijs, de heer Oswald Kolle, vroegen wij om hoeveel gevallen het gaat. „Officieel, als ik de gegevens van vandaag erbij optel, gaat het om 37 gevallen – het is echter niet onwaarschijnlijk dat dit cijfer feitelijk veel hoger is, omdat wij gegevens pas vrij laat ontvangen; bovendien laat het aantal meldingen een duidelijke stijgende lijn zien”.

Door de capaciteitsgroep Epidemiologie is onmiddellijk onderzoek gestart naar dit opmerkelijke en zorgwekkende fenomeen. Dit onderzoek, dat wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de heer Pieter-Jan-Joost Klipschilt, is nog niet afgerond, doch er zijn reeds eerste gegevens bekend: „Met het patiënt-controle-onderzoek”, aldus Pieter-Jan-Joost, „dat wij sedert enige tijd uitvoeren, kunnen we al enige konklusies trekken: in ieder geval kan gesteld worden, dat het fenomeen van het psychisch dekomen van medische studenten epidemische vormen heeft aangenomen. De vergelijking met studentenpopulaties van andere universiteiten rechtvaardigt dit, omdat de incidentie in Maastricht 21 keer hoger is dan het landelijk gemiddelde”. Over de oorzaken van dit fenomeen kon hij geen wetenschappelijk gefundeerde uitspraken doen. In de wandelgangen wordt gehoord, dat men het plotseling alarmerende verschijnsel direkt wijt aan het examenreglement. Klipschilt zegt: „Ik durf hierover geen uitspraak te doen. Ik kan wel zeggen dat er een correlatie lijkt te bestaan tussen het verschijnsel enerzijds en de invoering van examens anderzijds. De aanwijzingen daarvoor zijn tweeledig: de ene is, dat het ontstaan van

net fenomeen in de tijd direkt volgt op de invoering van de examens; de andere aanwijzing vindt u in de interpretatie van behandelende psychiaters. De eerste van deze aanwijzingen zullen wij zeker in ons onderzoek betrekken, de andere kan ik niet toelichten, want psychiatrie is mijn vak niet”.

De vraag met betrekking tot oorzaken dan wel luxerende momenten legden wij voor aan professor Sigmund Richaards. Hij is hoogleraar klinische psychiatrie, al vele jaren verbonden aan de Rijksuniversiteit Limburg en hij behandelt zelf ook een aantal van de studenten die slachtoffer zijn geworden. „De situatie is uitermate zorgelijk”, aldus de professor, „de studenten die ik behandel vertonen verschijnselen die wij nosologisch aanduiden met de term schizofrenie; dat is een syndroom dat wij ook zien bij patiënten die tijdens hun opvoedingsperiode zijn blootgesteld aan „double-bind boodschappen”, Watzlawick, red.) dat betekent, dat de schizofrenie-patiënten in hun kinderjaren indringend zijn geconfronteerd met boodschappen als: „goed zo, jongetje” en tegelijk krijgt hij een klap „om het maar wat vereenvoudigd voor te stellen”.

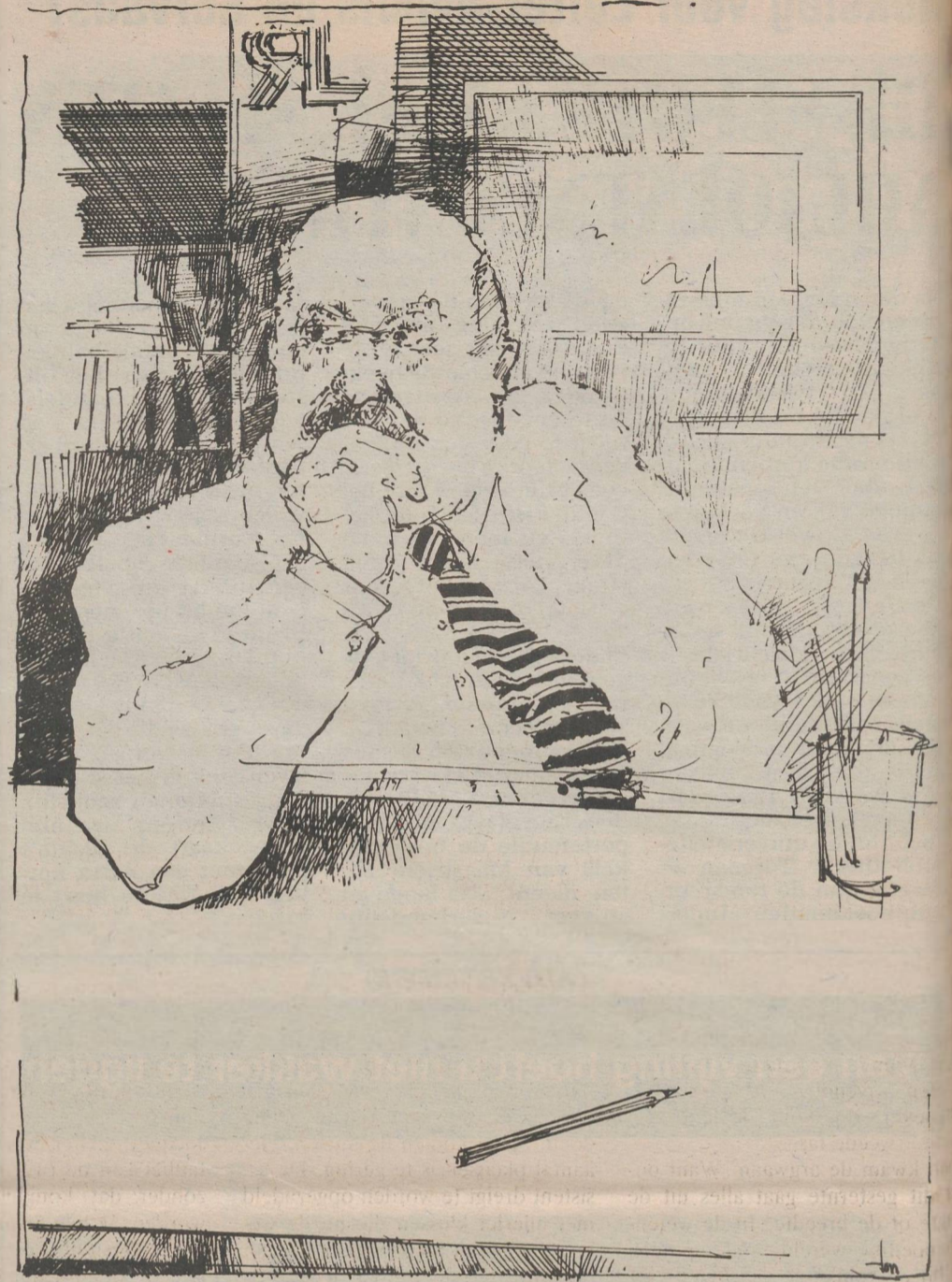
Voor nadere toelichting wendden wij ons tot de hooggeleerde heer prof. dr. Rommel, sociale psychiatrie. Hij ziet duidelijke correlaties met de opleidingssituatie waarin de studenten moeten leven: „kijk”, zo legt de professor uit, „de correlatie tussen de schizofrenie onder studenten en de invoering van examens acht ik méér dan hypothetisch; kollega Richaards heeft gelijk met zijn uiteenzetting over double-bind en het optreden van psychische decompensaties”. Maar aan andere medische fakulteiten zijn ook examens, en daar doet het verschijnsel zich niet voor, hoe denkt u dat te kunnen verklaren?

„Dan moet u de specifieke situatie van Maastricht in ogenschouw nemen. De

grondslag van het onderwijs in Maastricht is probleemgestuurd (aan de hand van problemen kunnen studenten in eigen verantwoordelijkheid kennis en vaardigheden eigen maken die zij voor hun latere beroepsuitoefening nodig hebben) aan andere fakulteiten gebeurt dit door middel van vakgericht onderwijs.

Studenten bij ons worden steeds beloofd wanneer zij deze verantwoordelijkheid daadwerkelijk op zich nemen. Tegelijk worden zij – sedert de invoering van de examens – geconfronteerd met daaraan volstrekt tegenstrijdige boodschappen: jij krijgt pas je beloning als je voldoet aan de eisen die jullie door middel van toetsen worden voorgelegd, kortom: voldoen aan het eerste betekent, dat studenten de verantwoordelijkheid voor hun studie op zich nemen. Voldoen aan het tweede betekent dat zij de verantwoordelijkheid voor hun studie volledig uit handen geven. Dat is heel concreet een double-bind situatie. Het is dus allesbehalve denkbeeldig, dat dit tot ernstige problemen moest leiden”.

Konden de deskundigen dit niet voorzien of voorkomen? Dit vroegen wij aan de voormalige voorzitter van de onderwijscommissie dokter Marijke van Wanten. „Dat konden wij niet alleen voorzien”, zegt zij, „wij hebben dat ook voorzien; we hebben het echter niet kunnen voorkomen, en dat is een ernstige zaak – ik denk dat het fakulteitsbestuur en de fakulteitsraad, de laatstverantwoordelijken, het daar erg moeilijk mee zullen hebben. Het is al in vroeg stadium gesignaleerd door met name sterk bij het onderwijs betrokken medewerkers en vooral ook door studenten zelf, doch zij hebben die strijd verloren”. Zij duidt hiermee op de strijd die gevoerd werd in de tijd dat er beslist moest worden over het al dan niet in te voeren BAE (basis-arts-examen) bij gelegenheid van het feit, dat de

eerste Maastrichtse studenten hun artsensul zouden ontvangen.

Professor van Loven, portefeuillehouder onderwijs in die periode, zegt er nu over: „Diep in mijn hart heb ik steeds iets tegen dat BAE gehad, het was gewoon niet nodig, maar ik dacht toen: och, wel aardig tegenover de buitenwacht. Ik kon toen niet overzien dat dat examen op deze wijze een eigen leven zou kunnen gaan leiden.” Wij trachten prof. Missgreep, dekaan van de medi-

sche fakulteit te bereiken, doch deze verdween bij zijn aankomst in Maastricht onmiddellijk in het geheim beeraad van het fakulteitsbestuur – hij onderbrak daarvoor zijn reis in China, alwaar hij met verve het Maastrichtse systeem propageert. Prof. Kemphaan, gynaecoloog en lid van de FR, maant tot kalmte: „Waar maken we ons druk over? Studeren was in mijn tijd al zeer stressend, double-bind – een aardige soft-theorie, die echter in non-sense wetenschappen als geneeskundige geen stand houdt...”

Double-bind is voor mij dagelijkse koek en ik ben er al op jeugdige leeftijd professor mee geworden, en ik ben toch ook niet gek? Nee, die paniek is onzin. Voor mij is het een kwestie van natuurlijke selectie; wat moeten wij met artsen zonder stress-resistentie of onvoldoende frustatietolerantie”.

Desalniettemin wordt de zorgeloosheid niet door iedereen gedeeld. Prof. F. Bink, voorzitter van de examencommissie beperkte zich tot de zakelijke uitspraak: „Dit gaat ons van de examencommissie niet aan. Wij oordelen slechts volgens harde criteria en op grond van de studieresultaten die ons via buro onderwijs bereiken. Hardnekkig geruchten doen echter de ronde dat hij zijn voorzittersfunctie gaat neer-

leggen en het rectoraat van het CvB ambieert, weg uit de medische fakulteit dus.

Inmiddels organiseren studenten zich, gesteund door in allerijl uit den lande teruggekomen in Maastricht (zonder examens) afgestudeerde artsen, en bereiden harde acties voor om hun eis: „Weg met de examens en rehabilitatie van de formatieve evaluatie” kracht bij te zetten. Hun actie vindt steun bij veel medewerkers.

Het fakulteitsbestuur staat voor een zeer moeilijke beslissing. Het moet de raad een besluit voorleggen, dat zeer ingrijpend zal zijn: of zal het neerkomen op onmiddellijke afschaffing van examens en opnieuw terug te keren tot het aan het probleemgestuurde onderwijs inherente toetsstelsel dat bekend is onder de term 'voortgangsevaluatie' of zal het probleemgestuurde onderwijs geheel moeten worden afgeschaft en vervangen worden door het traditionele vakgerichte en kursorische onderwijs (waar binnen Maastricht nu juist vernieuwing wilde realiseren).

Het ziet er naar uit, dat alleen een dergelijke ingreep kan voorkomen dat er nog meer slachtoffers vallen en dat de studenten die nu in behandeling zijn enige kans krijgen hun studie in de geneeskunde ooit met succes te kunnen hervatten en afronden.

Studentenvereniging laat masker vallen

NSEM niet naar Spelen

In navolging van de meeste socialistische landen zal het hoofdbestuur van de progressieve vereniging NSEM haar leden niet toestaan naar de Olympische Spelen in Los Angeles te gaan. Na rijp beraad heeft het hoofdbestuur van NSEM besloten om de Spelen te boycotten.

Een NSEM-woordvoester verwoordde het besluit als volgt: „Nadat we

een aantal zaken overwogen hebben, leek het ons verstandiger om niet naar Los Angeles te gaan. Om te beginnen strookt de verregaande commercialisering van de Spelen onzes inziens niet met de basisgedachte achter de Olympische strijd. Dat is echter een klein detail vergeleken met de waanzinnige campagnes die de Amerikanen voeren om maar zoveel mogelijk mensen te laten 'overlopen' naar de VS. Dat stuit ons werkelijk zeer tegen

de borst, en wij zijn solidair met de socialistische landen die – volgens ons dus terecht – niet aan de Spelen deelnemen. Zo'n mate van agressiviteit kan je toch niet toeleren? Onze leden zullen dus niet naar de Verenigde Staten vertrekken”. Harm Kuipers, chef d'equipe van de Limburgse delegatie, betreft het NSEM-besluit: „Dit strookt niet met de Olympische Gedachte en de Basisfilosofie van de

Rijksuniversiteit! Deze boycot lijkt mij uiterst onverstandig; naast het feit dat het nationale, internationale en zelfs universitaire verhoudingen vertroebelt, is dit ook in sportief opzicht een kortzichtige beslissing”.

Het Nederlands Olympisch Comité onthoudt zich vooralsnog van ieder commentaar. Volgens diplomatieke waarnemers zou dit eventueel instemming met het NSEM-besluit kunnen betekenen.

Een discussie over de nota-Beiaard

Het onderzoeksmaatje en het faillissement van de tweede fase

Waarin de Partij van de Arbeid de linkse studentenvakbond beschuldigt van vulgair marxistisch denken, links en rechts in de studentenbeweging elkaar bijna vinden en de vakbeweging waakt over de werkgelegenheid. De discussie vond plaats tijdens een discussie in Amsterdam op initiatief van de Universitaire Pers, naar aanleiding van de het plan van minister Deetman om de universiteit te bemannen met „assistenten-in-opleiding”.

Buiten woedden anti-kernwapendemonstraties, binnen sorteerden economiestudent Daniël Engelsman namens de Landelijke Studentenvakbond, universitair topambtenaar en voormalig studentenaktivist Wouter Koning van de ambtenarenvakbond ABVO/KABO, medicijnstudente Lydia Stroet van het Interuniversitair Studentenoverleg en PvdA-kamerlid en ex-studentenleider Jacques Wallage namens het Nederlandse volk hun bezwaren. De volgorde is van „Wij zijn overigens nog steeds tegen de hele tweefasenstructuur” tot „Nogmaals, een definitief eindoordeel geef ik niet”.

Het wetenschappelijk onderwijs was even in verwarring. Pais had dertig procent van de universitair afgestudeerden willen laten doorstromen naar de tweede fase van het wetenschappelijk onderwijs.

Een mager plan, waarvoor de financiering ontbrak en waarvan na het vertrek van de liberale onderwijsminister niets meer werd vernomen. Toen kwam opvolger Deetman met zijn Beiaardnota: Ruim vijfduizend pas afgestudeerden mogen als assistent-in-opleiding vier jaar lang aan hun proefschrift werken tegen bijna het minimumloon. Een vrijwel verloren generatie kan weer aan het werk. De vergrijsde wetenschap krijgt vers bloed. Vijfduizend afgestudeerden komen niet op straat en worden bovendien volwaardig onderzoeker. En: voilà de lang verwachte tweede fase.

Toen kwam de argwaan. Want onder dit gesternte gaat alles uit de lengte of de breedte. In de wetenschappelijke wereld, onder politici en bij de gelukkige aanstaande assistenten rezen steeds meer bezwaren. Maar omdat niemand precies dezelfde bezwaren heeft holt Beiaard door, neemt behendig alle democratische hobbels, hoort wel het ja maar niet de mitsen en laat straks op 20 juni wellicht ook de Tweede Kamer in verdeeldheid achter.

Voor het wetenschappelijk onderwijs zou dat een kleine ramp zijn, vinden LSVB en ABVA/KABO. Daniël Engelsman: „Het is geen opleiding maar een baan. Een oude baan in een nieuw jasje, die niets oplost en niets toevoegt en ten koste gaat van de beloofde tweede fase-opleiding. En die sollicitatie, die extra selectie zit ons heel erg hoog.” Wouter Koning: „Als opleiding hebben wij er geen behoefte aan.

Voor mensen met zo'n hoge specialisatie is nu al te weinig toekomst. Als baan hebben we er evenmin behoefte aan. Het zijn tijdelijke banen, die ten koste gaan van vaste”.

Vooruitgang

De anderen zien in de opleiding „op zich” mogelijkheden. Jacques Wallage: „Om het heel cru te zeggen: zelfs al zou er geen enkele onderzoekersbaan zijn de komende tien jaar, dan nog zou ik willen dat het leren bedrijven van wetenschappelijk onderzoek een zwaardere taak werd van de universiteit. Vanwege de wetenschappelijke vooruitgang, die voor een belangrijk gedeelte drijft op jonge onderzoekers”.

Lydia Stroet: „Het is beter dan het oorspronkelijke plan van Pais. In die een of twee jaar kun je weinig doen.” Dan komen de mitsen. Het aantal plaatsen is te gering. De assistent dreigt te worden opgezaald met allerlei klussen die nu de wetenschappelijk medewerker doet of de studentassistent. Wallage: „Van tweeën één. Of het is een opleiding, die betaald zou moeten worden via studiefinanciering, of het is een baan, en dan moet hij behoorlijk beloofd worden. Ik neig naar het eerste.” Lydia: „Er wordt ook niet gedifferentieerd naar opleiding. Een letterenopleiding zou bijvoorbeeld korter kunnen, waardoor er meer plaatsen komen.”

Handjevol

Een bevredigende invulling van de tweede fase echter is dit plan voor geen van de partijen. Toch moet die er komen, want vier jaar eerste fase is onvoldoende. Daniël: „Maar de oplossing is niet: een vierjarige vervolopleiding voor een handjevol. Geen tien procent, maar in principe honderd procent van de afgestudeerden moet kunnen doorstromen, als zij daarvoor kiezen. Zo'n lange opleiding versmalt de stroom, en daar zijn wij morduk tegen.”

Lydia: „Om een onderscheid te krijgen tussen universiteit en beroepsopleiding zou je inderdaad naast die onderzoekersopleiding nog iets moeten hebben, vind ik. En dat komt aardig overeen met jullie idee van het vijfde jaar. Vier jaar is toch te gering voor een, al klinkt dat elitair, echt academische vorming.” Daniël: „en ook maatschappelijke vorming.”

Wouter: „De Partij van de Arbeid heeft altijd gezegd dat dat kan door de eerste fase langer te laten duren.” Jacques: „Ik beschouw het terugdraaien van de studieduurverkortening als niet realistisch en maatschappelijk ongewenst. Ik zie ook

niet dat de Partij van de Arbeid daarvoor meer middelen ter beschikking zou willen stellen. Het kan wel zijn dat die ideeën tien, vijftien jaar geleden leefden, maar ik meld nu maar even dat het niet realistisch is, mensen studieduurverlenging voor te houden als de PvdA straks gaat regeren.”

Ook de minister zelf heeft voor de tweede fase aan aanvullende beroepsopleidingen gedacht. Zijn konklusie is: die moeten de beroepsvelen zelf verzorgen, in de vorm van post academisch onderwijs. Daniël: „En daar heeft de minister helemaal niets over te zeggen, of die er komen of niet. Ik denk dat hij zijn verantwoordelijkheid oetloopt.” Lydia: „Er is geen zicht op de kwaliteit, en ze zijn duur.”

Jacques: „Hier wordt in feite het failliet van de tweede fase erkend, zonder dat konklusies getrokken worden. Ik ben ervan overtuigd dat de universiteit, ook wat de overige tweede faseopleidingen betreft een wezenlijke rol moet blijven vervullen. Ik zal Deetman dus niet volgen waar het gaat om de rol van het bedrijfsleven. Dit is in wezen een stuk privatisering van het hoger onderwijs.”

Triviaal

Terug naar de assistent-in-opleiding, die ook is aangeprezen als de redding voor een verloren generatie intelligente. Helemaal geen oplossing, vindt de vakbeweging. Wouter: „Al die mensen worden na die vier jaar evengoed op straat gegooid.” Jacques: „Dat worden de afgestudeerden van de eerste fase ook. Daarom vind ik die banendiskussie zo triviaal. Als je deze redenering doortrekt, moeten we een aantal opleidingen überhaupt niet meer geven.”

Wouter: „Het gaat om vergaande specialisaties die de kans op de arbeidsmarkt verkleinen. Een titel is vrijwel uitsluitend van belang in het wetenschappelijk onderwijs, en dat is nu al meer dan verzadigd. Onderzoekscentra van bedrijven leiden zelf hun mensen op.” Jacques: „Topmensen uit bedrijven hebben mij anders verzekerd, dat er een groot tekort is aan mensen die kwaliteit hebben bewezen in de fundamentele research. Het terugdringen van de studieduur speelt daarbij wellicht mee.”

Daniël: „Er zijn nog helemaal geen tweefasen-afgestudeerden. Het is dus fictief dat daarom de kwaliteit zou teruglopen. Het bedrijfsleven wil natuurlijk heel graag hoog opgeleide mensen waarvoor het zelf niet

hoeft te betalen.” Jacques: „Een wat vulgair marxistische redenering. Het is waar, dat op dit moment research en development in het bedrijfsleven onder druk staan. Maar ook, dat dat zelfde bedrijfsleven het als een prioriteit ziet om dat volume te herstellen. Ik denk dat wij als land onze kennisintensieve activiteiten aan het opschroeven zijn, en ik zou niet willen dat wij nalaten tweefasenopleidingen op poten te zetten onder het motto: er zijn geen banen.”

Lunch

Banen scheppen doet het Beiaardplan daarentegen ook niet. Wouter: „Als je klakkeloos arbeidsplaatsen optelt is het natuurlijk een pracht oplossing. Maar door de taakverdeling vloeiden banen weg. De studentassistent verdwijnt. Netto levert het weinig op, er komen alleen veel meer laagbetaalden bij.” Jacques: „En iedere klaim die je neerlegt voor een hoger loon leidt automatisch tot minder banen, of andere maatregelen om dat geld te vinden. Toch ga ik die klaim niet uit de weg, ook omdat de universiteit moet kunnen concurreren. De goeie afgestudeerden hebben toch nog steeds de keus tussen een baan en blijven.”

Dus dan maar minder mensen? „Nee”, vindt Jacques. „Een flexibeler personeelsbeleid. En denk daarbij ook eens na over een hoogleraar die voor vijf of tien jaar wordt aangesteld, een wetenschappelijk medewerker die voor een aantal jaren op een klus wordt gezet. Dan praat je inderdaad over opschonen van arbeidsrechtelijke verhoudingen. Maar ik denk dat ik dan de vakbeweging ga tegenkomen.”

Wouter: „Als jij je zin krijgt mogen er straks twee mensen van 25 aan de universiteit beginnen als er een van 45 uit gegooid wordt. Nee, over dat soort voorstellen valt met ons niet te praten. Wij hebben gezegd: moet het salaris van de hoogleraar zo hoog blijven? Het maximum in het middelbaar onderwijs zou ook op de universiteit normaal gesproken als maximum kunnen gelden.” Jacques: „Dat soort nivelleringsmaatregelen neem ik niet voor mijn rekening. Het bedrijfsleven koopt een

aantal van onze mensen weg, en ik wens niet dat de universiteiten daaronder lijden. Ik denk zelfs aan extra toelagen en sekundaire arbeidsvoorwaarden voor mensen die we hard nodig hebben, en over het drastisch insnoeren van bestaande rechtsposities. Alle andere maatregelen zijn lapmiddelen, ook die 5000 extra banen.”

Onsmakelijk

De studentenbeweging, die zich een beetje buiten deze vakbondsdiskussie heeft gehouden, mengt zich op dit punt in de strijd. Het ging toch in de eerste plaats om een opleiding? Daniël: „Wij voelen er weinig voor, de onsmakelijke keus opgedrongen te krijgen tussen werkgelegenheid en studiemogelijkheden. Als dit kabinet geen werk schept denk ik, dat de afgestudeerden voor een deel hun eigen perspectief moeten kweeken. Voor lang niet elk onderzoek heb je een kamertje in een gebouw nodig.”

Jacques: „Je moet niet alleen het wetenschappelijk bedrijf opzadelen met het probleem van de lost generation. Maar toch. De universiteit neemt, dat is een wezenskenmerk, haar eigen produkten af. Dat proces stagneert in hoge mate. Dan krijg je het probleem van de mensen binnen de poort en de mensen ervoor. Je kunt wel zeggen: dat is het probleem van de universiteit niet, maar de politiek moet die mensen straks toch een antwoord geven.”

Zij krijgt die kans eind juni. Geen oplossing voor de verloren generatie. Geen uitkomst voor de vergrijsde wetenschap. Geen uitbreiding van werkgelegenheid en slechts met zeer veel garanties voor sommigen een aanvaardbare onderzoeksopleiding. Zal Beiaard het halen, of gaat deze tweede fase tegen de vlakte, en daarmee ook de eerste? Wallage, die de tweefasendiskussie niet wenste over te doen: „Die tweefasenwet houdt in de praktijk geen stand, maar dat gebeurt niet op de koninklijke manier: de hele discussie ten principale voeren. Dat gebeurt op de manier van agressieve weggebruikers: tegen de vangrail met die wet. Daar verzet ik mij tegen.”

Lin Tabak/UP

STUDENT MET EEN ZIEKTEKOSTEN VERZEKERING VAN DE SSGZ

Wat kost een reisverzekering bij de SSGZ?

Voor jou

1 piek
per dag!

Het SSGZ-informatieburo vertelt je er meer over.
Of bel 01719-70944

Skillslab-toets

(Ingezonden bijdrage)

Tussen de optrekkende ochtendnevels loopt Jan Pietersen over het parkeerplein, Annadal en de eerste dag van zijn co-schappen tegemoet. Hij kan een bij hem opkomend lichtelijk onzeker gevoel niet verdringen, maar gelukkig weet hij zich gesteund door een vlekkeloos voldoende toetsverleden. Zijn eerste wiggetooid actie betreft een venapunctie. Spuit, stuwband... watje... alcohol... gelukkig weet hij het nog... ehmm. Prik... verdraaid die stuwband moet eerst, dan maar de naald even terugtrekken... Zijn aanvallende onzekerheid begint uit te groeien tot een zeer ongemakkelijk gevoel. Enfin, nog eens prikken... hè, verdorie nou, vergeten te ont-smetten! Zweet parel op zijn voorhoofd en hij krijgt het heet. Soortgelijke fysiologische reacties blijken ook de patiënt in de ban te hebben: - „Ehmm... heeft u dit al vaker gedaan dokter?” - „Eh, ja, ja, we hebben het geleerd in trainingen.” - „Oh...” - „Ik heb er altijd voldoende voor gehad”, voegt Jan hier vlot aan toe. - „Ja, ja...”, een lichte frons ver-raadt zijn ongelof, hetgeen Jan dwingt tot de verontschuldiging: - „Ja, ik vond het wel moeilijk, maar gelukkig waren de anderen er nog slechter in...”

Hetgeen ik met dit gechargeerde stukje aan de kaak wil stellen is het feit dat voor de beoordeling van de skillslabtoetsen overgestapt is van een systeem met een absolute 60%-norm naar een relatieve norm. Dat wil zeggen dat je om een station/toetseeheid voldoende te maken, niet 60% van de items daarvan goed gescoord moet hebben, maar dat het gemiddelde (-1/2 S.D.) van je jaar de grens tussen voldoende en twijfelachtig bepaalt. Hierdoor kan de situatie ontstaan dat een station waarvan je bijvoorbeeld 80% van de items goed hebt gescoord, de kwalificatie „onvoldoende” meekrijgt als het gemiddelde 90% is, terwijl een ander station gemiddeld en ook door jou, 40% gemaakt, als „voldoende” aangemerkt wordt. Zodoende ga je het

eerste station, dat je al zeer goed maakte, bijspijkeren en heb je kans hierin een herkansing te moeten doen, terwijl je het laatstgenoemde onderwerp onbestudeerd kunt laten en je tekorten hierbij niet door de faculteit worden gecorrigeerd.

Wat nu kan de onderwijsmakers tot het invoeren van dit verwarrende en misleidende beoordelingssysteem verleid hebben?

Ten eerste wordt, ter rechtvaardiging van een dergelijk systeem vaak gesteld dat de faculteit geen absolute norm kan stellen gezien:

- de moeilijk exact afgrensbare inhoud van het begrip „basisarts”.
- de wens tot het mogelijk maken van het uitwerken van persoonlijke voorkeuren.
- de variërende moeilijkheidsgraad van de toets.

Voor zover deze argumenten al opgaan gelden ze hoogstens voor de voortgangstoets en niet voor de huidige skillslabtoets. Voor deze toets is immers de te beheersen stof exact gedefinieerd. Tevens is er geen sprake van een keuzemogelijkheid van de te lopen stations. I.t.t. de voortgangstoets is ook de moeilijkheidsgraad zeer constant aangezien voor elk station vastgestelde standaarden bestaan.

Ten tweede is het „grote voordeel” van het werken met deze normen van gemiddelde standaarddeviatie dat hierbij per definitie elk station/toetseeheid door 70% van de mensen voldoende, door 15% twijfelachtig en door 15% onvoldoende gemaakt wordt, ongeacht of het station heel goed of heel slecht gemaakt is. Het is voor een faculteit natuurlijk erg prettig om gegarandeerd dergelijke fraaie uitslagen te krijgen. Dat hierin ook de essentie ligt van de beslissing tot overschakelen naar een relatieve normering blijkt uit de belangrijkste, officieel hiertoe aangevoerde argumenten, nl.: het bij gebruik van absolute normering gebleken grote aantal niet-voldoendes en de zware druk op de organisatie t.g.v. de vele hieruit voortvloeiende herkansingen (naar PES-publicatie nr. 40). In plaats dat men probeert de oorzaak van slechte uitslagen te achterhalen en evt. deficient onderwijs te verbeteren kiest men de makkelijkste weg door de toetscriteria aan te passen.

Dit is onverantwoord beleid en getuigt van onzekerheid. Een universiteit die opleidt tot een diploma waaraan vanuit de maatschappij zekere kwaliteitsverwachtingen verbonden zijn dient hiervoor vaste normen op te stellen en zodoende ook in staat te zijn aan te geven welk niveau t.a.v. bepaalde stof op een gegeven moment bereikt moet zijn. Is dit niet het geval en maakt men de toetscriteria afhankelijk van de uitslagen dan resulteert dit mijns inziens uiteindelijk in een basisarts-diploma van zwevende kwaliteit.

Ik hoop dan ook dat deze maatregel spoedig ongedaan gemaakt zal worden. Zo niet, dan rest mij slechts de hoop, dat, mocht ik ooit als patiënt in Annadal terecht komen, ik behandeld word door een dokter uit een goede jaargroep.

Paul Gobée, 2e jaars M.F.

Tot op heden (13 juni) betuigden 102 mensen adhesie met deze brief. Afschrift hiervan is reeds ter hand gesteld aan de Projectgroep Evaluatie Studieresultaten en zal tevens, na verzameling van adhesiebetuigingen, verzonden worden aan de Examen Commissie. Hiertoe kan iedereen die de inhoud van deze brief ondersteunt vóór 30 juni zijn handtekening plaatsen bij de in de diverse locaties opgehangen exemplaren hiervan.

STUDENT ZONDER SSGZ VERZEKERING

Wat kost een reisverzekering bij de SSGZ voor iemand die in het ziekenfonds zit?

f 1,30
per dag.

Vul het formulier in bij het SSGZ-informatiebureau of bel 01719-70944

SWOL-universiteitsfonds opgericht

De Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL) zal voortaan functioneren als universiteitsfonds. Dat heeft het bestuur van de SWOL besloten in zijn vergadering van 6 juni j.l.

Het universiteitsfonds subsidieert activiteiten van groepen of van individuele medewerkers en studenten. Het kan daarbij gaan om zuiver wetenschappelijke en toegepast wetenschappelijke activiteiten, om samenwerkingsactiviteiten op het gebied van WO en HBO, om het vestigen en in stand houden van bijzondere leerstoelen e.d. Maar ook kan ondersteuning worden geboden aan activiteiten op het gebied van culturele en creatieve vorming van stu-

denten, het organiseren van studiereizen voor studenten en medewerkers, het ontwikkelen van contacten met afgestudeerden of het organiseren van wetenschappelijke congressen en bijeenkomsten.

Na de vakantieperiode worden over het SWOL-universiteitsfonds verdere mededelingen verstrekt. Inmiddels kunnen verzoeken om subsidie worden gericht aan: Bestuur SWOL, Postbus 402, 6200 AA Maastricht, tel.: 043-15502 of 04435-1546.

Dienst Voorlichting
J.O.

Subsidies SWOL-universiteitenfonds

In zijn vergadering van 6 juni heeft het SWOL-universiteitsfonds de volgende subsidies toegekend:

- f 3050,- aan een medewerker voor het volgen van een cursus epidemiologie in de VS;
- f 3000,- voor het uitgeven van een proefschrift door iemand die om politieke redenen uit zijn land moest uitwijken;
- f 3000,- aan een student van de FdG voor het vervullen van een artsassistentenschap op de afdeling psychosomatiek aan de universiteit van Marburg;
- f 3000,- aan een student GVO als tegemoetkoming in de kosten van een onderzoeksproject over voeding over moeder en kind in Niger;
- f 625,- elk aan twee studenten SG voor een onderzoeksproject in Groot-

Britannië naar voorzieningen voor ouderen die kampen met geestelijke achteruitgang;

- f 25.000,- aan het Europees Centrum voor Werk en Samenleving te Maastricht als bijdrage in de renovatie van de bibliotheek;
- f 250,- aan de organisatiecommissie van de Batavieren-race waaraan een drietal ploegen uit Maastricht deelnam;
- f 775,- aan een student SG voor het volgen van een cursus Social Science Data Analysis in Essen;
- f 1425,- aan een student geneeskunde voor onderzoek in het kader van een stage van drie maanden in Basel;
- f 250,- aan het Nederlands Studentenorkest te Utrecht, waarin een student van de RL meespeelt.

DE LOKALE BANK
MET
MONDIAAL KARAKTER

BANQUE PARIBAS

Vrijthof 17b, 6211 LD Maastricht, 043-11477.

Skillslab

In het kader van een onderzoeksproject: "Evaluatie van medische vaardigheden" wordt een kennistoets over vaardigheden afgenomen. Deze kennistoets over vaardigheden heeft precies dezelfde vorm als de bekende "voortgangstoets". Het is belangrijk dat aan deze experimentele toetsing zoveel mogelijk mensen meedoen. We willen jullie dan ook vragen mee te werken. De tijd die nodig is om de toets in te vullen zal afhangen van het studiejaar waarin je zit, maar bedraagt maximaal 2 uren. Uiteraard is deelname vrijwillig en telt op geen enkele manier mee in een beoordeling van studieresultaten. Bij deelname zal een vergoeding van f 15,- worden verstrekt. Op het skillslab liggen opgaveformulieren.

Plaats van afname : auditorium
Aanvang : 13.00 uur
Datum : 22 juni 1984

Sport

Bibliotheek voetbal sterk
Op 26 mei j.l. is in Utrecht het 14e Interbibliotheaire Voetbaltoernooi gehouden. T.g.v. het 400-jarig bestaan van de UB Utrecht had het toernooi dit jaar een speciaal cachet. Ook andere sporten kwamen aan de orde, zoals tennis, tafeltennis, volley en schaken. Ook hieraan namen deelnemers van Maastricht deel. De UB Maastricht nam in haar jonge historie vier maal deel aan het voetbaltoernooi en wist nu voor de eerste maal (ongeslagen) het toernooi op haar naam te brengen.

De volledige uitslag is: 1. Maastricht; 2. Utrecht; 3. KB Den Haag; 4. Nijmegen; 5. Amsterdam GU; 6. Studenten RUU (een invallend team); 7. Groningen; 8. Delft. De fraaie eerste prijs en de wisselbeker zijn te bezichtigen in het Bonnevantenklooster.

Intern zaalvoetbaltoernooi

De Outsiders wonnen van Heel-kundig!!!
Over belangstelling had het zaalvoetbaltoernooi dit jaar niet te klagen. 26 teams schreven in. Er werden 6 poule-avonden georganiseerd en één finale-avond.

Zelfs de nieuwe fakulteit Economie was vertegenwoordigd met een medewerkersteam. Na een spannende finale-avond werd het team „de Outsiders” winnaar van de R.L.-cup. Tot de brutaalste keeper werd Co Greep uitgeroepen.

Tot volgend jaar.

René Verster

Eindstand:
1. Outsiders
2. Heel-kundig
3. Rulke
4. Union des bonnes enfants
5. Grond- en sloopwerk
6. Underdog

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 51978*

*literatuur
en politiek*

voor bemiddeling en serviceverlening bij huur en verhuur van woonruimte
IN DE VRIJE SECTOR
gemeubileerd en ongemeubileerd permanent of tijdelijk

rent service og

rechtstraat 93
6221 eh maastricht
telefoon 043-54771

Voor een representatieve verzorging van uw

Scriptie, Verslag, Rapport, Dissertatie enz.:

Typ-buro „Velocitas”
Tel. 04495-2444

Wij bieden:

*Kwaliteitswerk (o.a. elektronische machines), *Gunstig tarief, *Snelle verwerking.

Personele Zaken

Interimuitkering

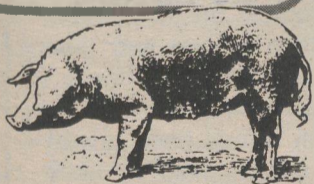
Gelijktijdig met de salarisbetaling van de maand juni 1984 wordt de tegemoetkoming in de ziektekostenverzekering over de periode van 1 oktober 1983 tot 1 april 1984 betaalbaar gesteld. De mogelijkheid bestaat, dat in incidentele gevallen door tussentijdse personeels-/salarismutaties deze uitkering niet correct wordt uitbetaald. Getracht zal worden deze onvolkomenheden zoveel mogelijk in de maand juli 1984 te herstellen. De interimuitkering van aanvraagformulieren die door te late ontvangst niet meer verwerkt konden worden, zal eveneens op een later tijdstip uitbetaald worden.

leenaarts medibanda b.v.
lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043 - 10349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Paartjes

Welke student is bereid nieuwkomende studenten zijn huis/kamer te laten zien tijdens Mico-introductie en iets te vertellen over zijn ervaringen van zijn „studentenbestaan”. Inlichtingen en opgeven bij Juliette Creemers.

Gevraagd: oude spulletjes en huisartikelen voor op kamers - geen meubels! „Kleine” spullen inleveren bij Juliette Creemers i.v.m. piekjesmarkt tijdens informmarkt van Mico-introductie.

Te koop: eiken eethoek, fauteuil f 110,-, bloementafeltje f 25,-, 2 stoelen f 65,- per stuk. Inlichtingen: tel. 624938 na 18.00 uur.

Te koop Maastricht-Zuid: Riant modern vrijstaand landhuis. Indeling beg. grond: hal, studeerkamer, wc., ruime living ca. 52m² met open haard en aparte zithoek, luxe keuken, bijkeuken, inpandige garage. Verdieping: 3 slaapkamers, luxe badkamer met ligbad, douche, wc, bidet en 2 vaste wastafels, werkhoeke en dakterras. Tuin op het zuiden met overdekt buitenterras en open haard. Geheel onderkelderd. C.v. en goed geïsoleerd. Vr.prijs f 280.000 k.k. Tel. 043-611447.

Wegens vriendin met echte wasmachine te koop aangeboden gloednieuwe nauweleijks gebruikte superrevolutionaire Scirocco Novo Miniwash, die wast, spoelt en droogt. Geschikt voor alle vrijgezellen/innen. In de winkel f 299,-. Bij mij f 199,-. Briefje in postvak Wim Matser 4AF of tel. 043-615974.

Helpers gevraagd voor Mico-introductie 19-22 aug.! Opgeven en inlichtingen bij Juliette Creemers, Studentenzaken, kamer 025, toestel 306.

Dringend te huur gevraagd woonruimte voor medisch student, die per 1 juli geen dak meer boven zijn hoofd heeft. Weet je iets, bel mij dan. Tel. 616712 (tussen 18.00-19.00 uur).

STUDENTEN HEBBEN HUN EIGEN ZIEKTEKOSTEN-PREMIË VERLAAGD.

Punt 1: Het aantal verzekerde studenten bij de SSGZ is enorm toegenomen. Daardoor kan de ziektekostenpremie voor 18- t/m 23-jarigen per 1 september 1984 worden verlaagd met f 40,- naar f 440,- per jaar.

Punt 2: Het dekkingspakket van de SSGZ-ziektekostenverzekering werd uitgebreid. Studerenden van 24 t/m 34 jaar betalen de sinds jaren onveranderde premie van f 480,-. Ook zij zijn in het nieuwe jaar dus in feite goedkoper uit. Als aanvulling op de ziektekostenverzekering kan een tandartsverzekering worden afgesloten voor f 150,- per jaar.

Alle eerstejaars studenten (die zich voor het eerst bij MBO, HBO of WO inschrijven) die jonger zijn dan 27 jaar, kunnen zonder medische selectie toetreden als ze zich vóór 1 oktober aanmelden.

Alle bij de SSGZ verzekerde studenten kunnen aanspraak maken op het Noodfonds, dat helpt wanneer bijzondere financiële risico's niet op normale wijze kunnen worden gedekt.

Alle studenten die een ziektekostenverzekering plus een Zekerheidspakket bij de SSGZ afsluiten, kunnen voor 2 kwartjes per dag een reisverzekering boeken.

STUDENTENBON

Studenten verzekeren zich bij de SSGZ
Stuur mij daarom
 de folder Ziektekostenverzekering
 de folder Zekerheidspakket

Bon in envelop zonder postzegel aan:
SSGZ, Antwoordnr. 10070,
2200 VB Noordwijk zh

naam: _____
adres: _____
postcode/plaats: _____

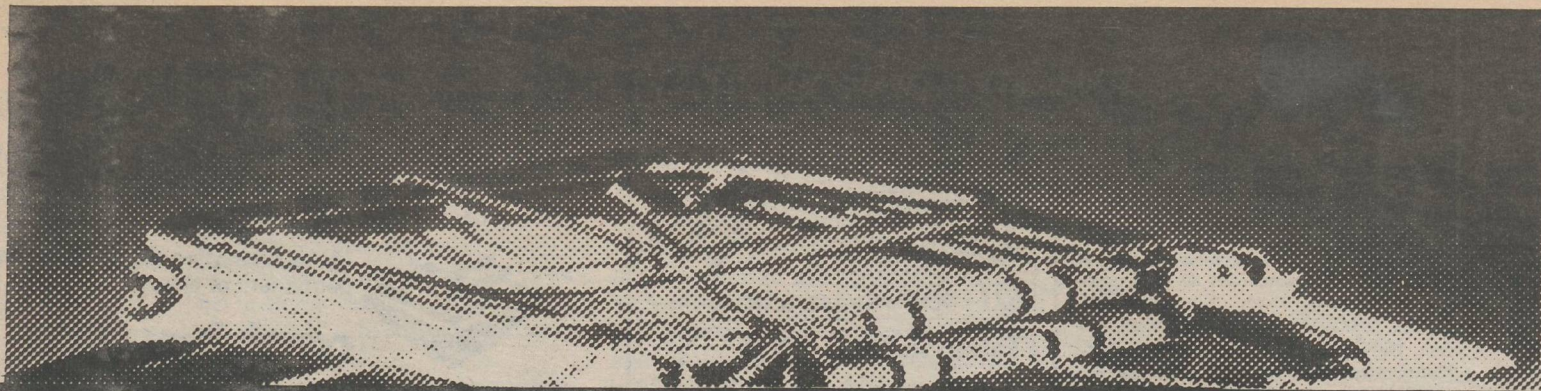
geboortedatum: _____
met/zonder partner

STUDENTEN HEBBEN HUN EIGEN VERZEKERING!

Stichting Studenten Gezondheids Zorg

De verzekering voor studerenden. v.d. Mortelstraat 4, 2203 JD Noordwijk (zh). Tel. 01719-70944.

Reisklaar. Ook uw buitenlands geld, reischeques en reisverzekering?

Met vakantie gaan geeft al drukte genoeg. Wacht daarom niet tot het laatste moment met het regelen van

de financiële reiszaken. Kom tijdig even langs. Dan maken wij de zaken snel voor u in orde.

- alle gangbare valuta
- reischeques: veilig "geld"
- reisverzekeringen
- snelle afhandeling

Doe meer met de spaarbank die meer doet

spaarbank limburg

Programma Torhout/Werchter sterker dan ooit

Naast frieten en bier ook prima festivals in België

Met slechts 20.000 bezoekers was er dit jaar weer volop ruimte op het Pinkpopterrein. Pinkpop trok in de jaren 1979 tot en met 1981 zelfs 50.000 bezoekers. *Waarom bleef het publiek nu massaal weg? Een van de redenen kan zijn dat de Pinkpoporganisatie te hardnekkig vast houdt aan het binnen één programmapakket presenteren van een serie zeer uiteenlopende rockgenres. Op deze manier valt moeilijk een homogeen en enthousiast publiek te bereiken dat de handen op elkaar wil slaan voor meer dan een of twee onderdelen van het programma. De hardrockliefhebber zal afhaken bij new wave, de reggaefan kan meestal niet warm lopen voor een symfonische rockband en omgekeerd. Het zou wellicht beter zijn Pinkpop '85 te beperken tot enkele topbands die aan elkaar verwante stromingen in de popmuziek vertegenwoordigen. Daarnaast zijn er natuurlijk nog andere redenen aan te wijzen voor de matige opkomst. In de juni-maand toeren namelijk Bob Dylan en Carlos Santana door Europa en in juli laat Stevie Wonder zich hier zien. Deze gevestigde namen trekken nog altijd een massa toeschouwers. In deze tijden van recessie springt ook de popliefhebber voorzichtiger met zijn geld om en wordt het dus een kwestie van kiezen tussen een festival of een Dylan, Santana of Wonder concert. Pinkpop werd hier de dupe van, niet alleen Pinkpop maar eigenlijk is het direkte gevolg hiervan dat men het komende jaar in Limburg genoeg moet nemen met een bijzonder schraal concertjaar. Door de terugval in inkomsten zal de Pinkpoporganisatie minder te besteden hebben in de komende maanden, dus minder concerten of alleen dan concerten in de provincie mits men zeker weet hierop geen verlies te lijden. Maar de belangrijkste reden voor het minder geslaagde Pinkpopgebeuren van dit jaar kan men over de grens zoeken bij het uitstekende programma van het Belgische dubbelfestival Torhout/Werchter dat op 7 en 8 juli plaats zal vinden.*

Vorig jaar trok dit Belgische festival, geruggesteund door een zeer uitgebreide promotie via het weekblad Humo, op de beide dagen in totaal 70.000 bezoekers. Torhout/Werchter is binnen enkele jaren uit gegroeid van een onbeduidend festivalletje tot het belangrijkste en grootste openluchtfestival op het Europese continent. Omdat de Torhout/Werchter-staf

het gehele jaar door bezig is met het organiseren van concerten in België kunnen aantrekkelijke deals gemaakt worden met de platenmaatschappijen; bijvoorbeeld grote namen tegen een gereduceerd tarief in ruil voor enkele optredens in België van een minder bekende band uit dezelfde artiestenstal. Het dubbelfestival heeft onder muzikanten een stevige reputatie verworven. Meer financiële armslag kan ook meer top-acts garanderen. In 1977 is de dubbelfestival formule voor het eerst gehanteerd. Binnen 7 jaar is het bezoekers aantal gestegen tot 70.000 mensen, dit jaar zal waarschijnlijk het record verbroken worden. Het festival moet gezien worden als de bekroning van een jaar lang werken in het club-circuit. In dit circuit worden de groepen uitgetest en worden de kleinere nieuwe groepen - mits ze over voldoende talent beschikken - de gelegenheid geboden om uit te groeien tot een volwassen band met een grote kans dit op de Torhout/Werchter-podia te kunnen bewijzen. De festivals en het circuit vormen zodoende een wisselwerking. Torhout/Werchter heeft in korte tijd aangevoeld over meer dan voldoende kwaliteit te beschikken: het programma wordt elk jaar sterker, de ticketprijzen blijven vrij laag, de infrastructuur is goed, de organisatie optimaal en de spreekwoordelijke Belgische gezelligheid is steeds weer volop aanwezig, kortom de sfeer is uitstekend. In het verleden waren o.a. The Talking Heads, The Dire Straits, Mink DeVille, The Kinks, Elvis Costello, The Cure, U2, Steve Miller, Jackson Browne en Van Morrison te gast. Voor 7 juli is in Torhout (gelegen in de buurt van Brugge) en 8 juli in Werchter (te vinden in de buurt van Leuven) een zeer fraai lijstje samengesteld: (in volgorde van opkomst) The Alarm, Chris Rea, Nona Hendryx, David Johansen, Paul Young, Joe Jackson, Simple Minds en Lou Reed.

De stiefzonen van The Clash, The Alarm mogen openen en zullen veel moeite moeten doen om te bewijzen dat hun rebels bedoelde muziek meer voorstelt dan muzikale verpozingen van salon-revolutionairen. Chris Rea heeft de laatste tijd over gebrek aan belangstelling niet te klagen, zijn krachtige stem in combinatie met de melodieuze songs, waarin vaak gitaarlijnen te onderscheiden zijn die herinneringen oproepen aan het gitaarspel van Ry Cooder en

Joe Walsh, zorgt voor aangename muziek die door een breed publiek gewaardeerd wordt. Dit zal Rea waarschijnlijk open doekjes opleveren. Nona Hendryx maakte jaren geleden deel uit van het damestrio Labelle, zij scoorden in 1975 een gigantische hit met Lady Marmalade (Voulez-vous coucher avec moi ce soir?). Momenteel maakt zij zeer specifieke muziek, een eigenzinnig mengsel van computersound en klassieke soul, zingt regelmatig bij The Talking Heads en wist de avant-garde funkformatie Material te strikken voor de productie van haar album Nona. Op haar laatste album Art of Defense is dit geluid enigszins afgezwakt en toegankelijker gemaakt. Haar live-optreden zal afwijken van het plaatrepertoire, live gaat ze er stevig tegen aan en zitten er meer rock 'n roll elementen in haar sound. De roots van David Johansen zijn te vinden in de punkgroep avant la lettre The New York Dolls.

Sinds hij zich op het solopad begaf houdt hij zich bezig met zwaar rhytm and blues getinte muziek. De laatste maanden is hij regelmatig te zien en te horen in New Yorkse nachtclubs als een onvervlste crooner. Wie nu al wil weten wat hij van Johansen in Torhout en Werchter kan verwachten, die moet maar eens de lp Live it up onder de naald schuiven. Hij hoort dan naast het oude Dolls succes Personality crisis, stevige versies van Reach out I'll be there en Build me up uppercup en een werkelijk schitterende Animals-medley, gebracht met een gedrevenheid en een volume die een windkracht 10 nog te boven zou komen. Paul Young hoeft nauwelijks toegelicht te worden. Deze hitfabriek is misschien wel iets meer dan een teeny-bopper-idoel, maar zijn aardige doch vluchtige popsongs vliegen het ene oor in en het andere weer uit („ja, ja er zal wel niks tussen zitten" hoor ik iemand denken). Nee, dan Joe Jackson die heeft bewezen van verschillende markten thuis te zijn. In de punkjaren '77/'78 heeft hij zich in de kijker gespeeld en heeft sindsdien de plaats in de spotlight niet verlaten. Hij experimenteerde met reggae, swingmuziek uit de jaren dertig, soul (motown) en salsageluiden. Jackson zal een van de weinige rockperformers zijn die met gratie oud kan worden. Een live-optreden van Jumpin' Joe zal men zich nog lang heugen en hij neemt dan zeer terecht een

prominente plaats in op het Torhout/Werchter-affiche. The Simple Minds waren vorig jaar ook present. Daarmee werd een traditie geboren. The Talking Heads waren namelijk ook tot tweemaal toe uitgenodigd. Welke groep uit het lijstje van dit jaar zal volgend jaar weer acte de presence geven? De bombastische bijna demagogische aandoende Simple Minds-muziek biedt na uitputtend toeren in Amerika en Europa en weinig vernieuwend recent platenmateriaal geen echte verrassing meer. Het blijft de vraag of de passie van zanger Jim Kerr nog altijd overtuigend overkomt? De laatste act Lou Reed heeft na de roemruchte Velvet Underground periode enkele zeer geslaagde soloalbums afgeleverd (o.a. Transformer, Berlin en Rock and Roll Animal), maar is de laatste jaren bijna ongemerkt een creatief zwak zijstraatje ingesukkelt. Toch blijkt dit straatje niet doodlopend te zijn, want getuige zijn laatste project New Sensations raakt hij uit een impasse. Reeds livewerk zal voornamelijk bestaan uit oudere nummers (onder meer Sweet Jane, White Light/White Heat, Heroin en Walk on the Wild Side). Blijkt Lou Reed meer te zijn dan een fossiel, met vage herinneringen aan muzikaal gezien Betere tijden of kan hij het festivalpubliek overtuigen dat hij nog steeds een belangrijke rockmuzikant is die relevante muziek maakt voor de tachtiger jaren?

Enmaal in het pajotten-festivalland is het zeker de moeite waard te wijzen op het Sphinx-festival. Dit is een tweedaagsfestival in Boechout, een plaatsje in de buurt van Antwerpen, dat gehouden wordt op 28 en 29 juli. Sphinx is een roots-festival waar gekozen is voor niet-commerciële muziek. Naast jazz staat de Derde Wereld muziek centraal. Latijns-Amerikaanse muziek, Afrikaanse muziek en dit jaar ook Noord-Afrikaanse muziek (Berber- en Saharawimuziek). Dit zeer charmante en sympathieke festival speelt zich af in een park achter de zogenaamde Sphinx-villa. Een groene oase, compleet met een idyllische vijver, de ware ambiance om kennis te maken met exotische geluiden. Dit kleinschalige, intieme festival (waar ook dit jaar het bezoekersaantal de 10.000 wellicht niet zal overschrijden) werd vorig jaar nogal abrupt afgebroken. Ronald Jackson Shannon kreeg toen zelfs niet de gelegenheid zijn set, de allerlaatste van het festival, naar behoren af te werken, doordat de gendarmerie domweg zijn drumstokken in beslag nam. Als dit jaar de afspraken met de lokale overheid beter geregeld zijn, dan zijn 28 en 20 juli beslist twee data om in uw agenda te noteren; twee dagen gevuld met zeer gevarieerde niet zo bekende kwaliteitsmuziek van o.a. Sun Ra Arkestra, Mongo Santamaria, Ekomé, Orchestre Jazira en Franco et Son T.P.O. K. Jazz.

Paul Pinxten

Agenda

Filmhuis Maastricht

- Donderdag 21 tot en met zondag 24 juni** om 21.00 uur: „Rear Window" van Alfred Hitchcock.
Maandag 25 tot en met woensdag 27 juni om 21.00 uur: „Vertigo" van Alfred Hitchcock.
Donderdag 28 juni tot en met woensdag 4 juli om 21.00 uur: „Fanny & Alexander" van Ingmar Bergman.
Donderdag 5 tot en met zondag 8 juli om 21.00 uur: „The nest in the wind" van Olav Neuland.
Maandag 9 tot en met woensdag 11 juli om 21.00 uur: „Corrida" van Olav Neuland.
Donderdag 12 tot en met woensdag 18 juli om 21.00 uur: „L'Innocente" van Luchino Visconti.
Donderdag 19 tot en met zondag 22 juli om 21.00 uur: „Sans Soleil" van Chris Marker.
Maandag 23 tot en met woensdag 25 juli om 21.00 uur: „Night in Casablanca" van Archie L. Mayo.
Donderdag 26 juli tot en met woensdag 1 augustus om 21.00 uur: „La Luna" van Bernardo Bertolucci.

Torhout/Werchter

The Alarm, Chris Rea, Nona Hendrix, David Johansen, Paul Young, Joe Jackson, Simple Minds, Lou Reed
 Torhout 7 juli, Werchter 8 juli, meer info: 09-3216600406.

Sphinx Festival, Boechout (B.)

28 juli: El Kholoud (Marokko), Ekome Dance Company (G.B.), Machitun (Chili), Fawzi Al Aidy (Irak), Baklava (België), Sun Ra Arkestra (U.S.A.), Orchestre Jazira (G.B.)
29 juli: Malembe (Guadeloupe), Andy Marell (U.S.A.), Camagoya (Zaire), Idir (Algerije), Original Bushtown Rumours, Mongo Santamaria (Cuba), Franco et Son T.P.O.K. Jazz (Zaire).
 Voorverkoop tickets: per dag Bfr. 400,-, twee dagen Bfr. 600,-, meer info: 09-3234556944.

Bonnefantennmuseum

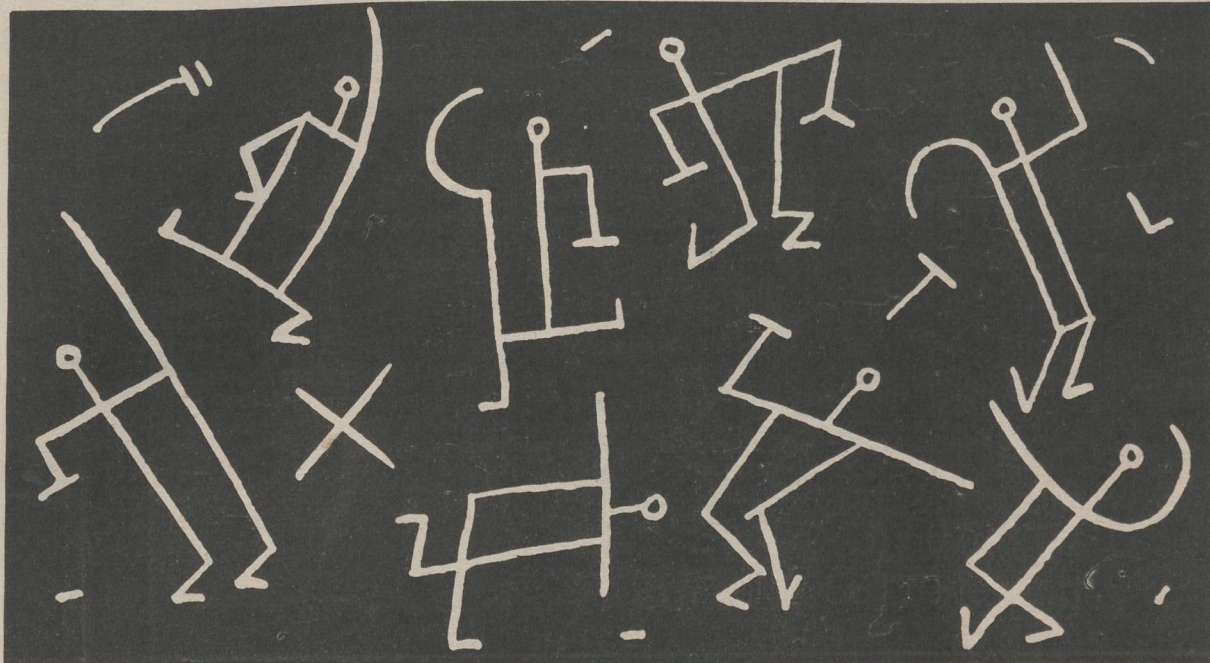
„Kunst Limburg" Een keuze van beelden en schilderijen rondom de Museumcollectie (vanaf 22 juni)

Galerie Wanda Reiff, Aalbeek/Nuth

Beelden en sculpturen van Juul Sadée, Roel Teeuwen, Henk Hulstein, Thijs van Kimmenade, Frans Gast en Gerard van den Eerenbeemt.

Diversen

Festival van Vlaanderen: Basilica Concerten in Tongeren, Sint-Truiden en Hasselt. Voor reserveringen en nadere informatie: 09-3212235719.
Belvédère, Maastricht: open atelier, expositie van Berenhuysen, Khoe Lie, van den Berg, Venhuis, van den Brand, Daemen, Severens, Cox, Geraets, Timmermans, Vanschoelant, Lemmens, Peters, Timmermans en Vonk.
De Kapel, Kombi, Maastricht; 23 juni: The Three Johns (Engelse New Wave).
„Van Trojaanse Vrouwen", een toneelstuk van de eindexamenklas van de Toneelacademie in Maastricht te zien op 21, 25 tot en met 27 juni in de Stadsschouwburg Maastricht (aanvang 20.00 uur), 29 juni in Sirkel Theater Sittard (aanvang 21.00 uur).
„L'Amico Fritz", de Nederlandse première van de opera van Pietro Mascagni uitgevoerd door de muziekdramatische afdeling van het Conservatorium-/Limburgs Symphonie Orkest te zien op 23 juni in de Stadsschouwburg Heerlen (aanvang 20.00 uur).

Racisme (1)

Op de koffieautomaatpunten in het hoofdgebouw van de Vrije Universiteit in Amsterdam ontspinnen zich menigmaal dialogen tussen docenten, die het predikaat racistisch-seksistisch niet zouden mistaan, zo bericht ons Ad Valvas. Deze pijnlijke ervaring ondervond ook een Antilliaanse studente van een M.O.-opleiding van de Vrije Leergangen Vrije Universiteit (VLVU), die min of meer direct te horen kreeg dat zij, evenals alle andere zwarte vrouwen, „hoerig, lesbisch, aantrekkelijk, spannend, maar o zo bedreigend voor Nederlandse vrouwen zijn” (ze pikken immers hun plaatsen in op universiteiten en hogescholen). Na de dialoog, waarin zo ongeveer alle vooroordelen tegen zwarte vrouwen naar voren kwamen en de seksuele frustraties werden botgevierd, gingen de docenten huns weegs! De studente besloot het er niet bij te laten zitten en deed een paar – op niets uitlopende – pogingen aan de docent in kwestie te vragen waar

hij zijn opvattingen over haar vandaan haalde. Ook een gesprek met de directeur van de M.O.-opleiding liep op niets uit. De studente besloot toevlucht te zoeken tot het AFFRA (een hoofdstedelijke anti-fascistische organisatie), die zich met haar klacht ging bemoeien. Er werd contact opgenomen met de docent en hem de vraag voorgelegd hoe de studente ertoe zou kunnen komen hem zulke uitlatingen toe te dichten: „Geen idee”, zegt de docent, „misschien vindt ze het vak dat ik doceer moeilijk”.

Racisme (2)

Het AFFRA liet het er niet bij zitten en wendde zich tot het bestuur van de Vrije Leergangen. Het werd voor gesteld een vertrouwenscommissie in te stellen, aangezien een dergelijke klacht niet zomaar onder tafel mag verdwijnen. Het bestuur voelde hier echter niets voor en „dat dergelijke voorvallen überhaupt zouden kunnen plaatsvinden”, achtte het bestuur kennelijk uitgesloten. Dat racisme voor veel mensen een abstract begrip is, met name voor het bestuur van de Vrije Leergangen, blijkt eens te meer, uit het vijf-regelige briefje dat het AFFRA van het bestuur mocht ontvangen: „We hebben er géén behoefte aan ten overstaan van u verantwoordelijkheid af te leggen van ons beleid ten aanzien van racisme en seksisme in het algemeen”.

Een videotje doet wonderen

Krijgt Maastricht nu wel of géén hartchirurgie? Neen (!), zegt de NSEM. Ja, zegt de Maastrichtse hoogleraar cardiologie dr. Hein Wellens, gevolgd door de inmiddels naar hem genoemde tirade. Ondersteund met een door de AVRO gesponsorde „video-clip” werd Wellens, met het specifieke Maastrichtse probleem, uitgebreid

voor het Nederlandse publiek in beeld gebracht en mocht hij met name de „heren besluitenmakers” in Den Haag eens duidelijk uitleggen wat die hartchirurgie nu eigenlijk is. „In Den Haag is men totaal niet op de hoogte. Daarom ook de TV-uitzending”, aldus Wellens in Annadablad. „Nu staat de Maastrichtse zaak er gunstig voor, want vanuit alle hoeken zijn de reacties nu positief”. Maar dan die lastige NSEM die zich, basierend op de eerste lijnsfaculteit, hardnekkig blijft opstellen. Wellens vindt het buitengewoon bedroevend dat mensen die totaal niet op de hoogte zijn zich zo uitlaten. „Ik begrijp niet hoe zij dit vanuit hun geweten kunnen verantwoorden: ze willen toch dokter worden! Als je dat ziet moet je je afvragen of die mensen nog wel dokter mógen worden”, vervolgt Wellens. Niets aan de hand, want het programma is op video opgenomen, en de gehele NSEM-fractie kan het op Randwijck gaan bekijken. „Daar zullen ze nog tot hartelijkere gedachten komen”, zal Wellens hopen.

MA LAISE

Vakantie (2)

„Ja hallo, met Bertram. Zeg, ik ben goed boos op je!”

„Snap je niet waarom? Nou, dat ik je dan eens haarfijn uitleggen bent zeker vergeten dat we menigmoedig samen op vakantie zouden gaan hè?”

„O ja, riep ze verrast! O JA, inderdaad!! Wij zouden inderdaad samen op vakantie gaan, weet je niet wel? We zitten al een half jaar plannen te maken, weet je nog? In januari moest en zou je gaan wandelen in Noorwegen... Toen je erachter kwam dat de alcohol, shag en vlees daar zo duur was, wilde je in februari een culturele reis naar Tancane maken, nietwaar?”

„Inderdaad ja, vanwege het hitsig gedrag van de Italianen heb je daar ook maar van afgezien. Ik, inschikkelijk als ik ben, vond het volgende alternatief ook niet gek. Aan het strand bakken in de Algarve!! Alles is leuk, dacht ik toen nog zolang we maar samen waren. Maar ja, je tere huid hè, dus eindelijk had je plotsklaps een goede kope vlucht naar 'De States', weet je nog? Maar die rot kruisraketten brachten je tot inkeer. Net als de Russen: niet naar Amerika!”

„Neenee, die kruisraketten zijn jouw schuld ook niet. Maar het was wél jouw schuld dat we vervolgens ook al niet naar Corsica gingen. Mevrouw kwam er zo maar opeens achter dat door de Corsicaanse bergen wandelen in hartje zomer misschien wel eens dodelijk zou kunnen zijn, nietwaar? Toen maar naar het Balatonmeer in Hongarije. Ook leuk, dacht Bertrammetje. Wie heeft er plotseling weer een boze zwaar?”

„Het communistische systeem is je niet zo, nee. Begin mei hadden we samen een leuk idee: naar Griekenland, een eilandentocht met een kaken!”

„Juist! Moet die malle, geschiedenis van jou zo nodig mee!! Die was zo gestoord als een neurotische Japanse bergaap!”

„Goed, dat was misschien mijn schuld. Maar dan wil mijn lieve Lieve half juni opeens gaan liften naar Turkije. Schijnt gastvrij, vriendelijk goedkoop en interessant te zijn. Riep ze uit. Maar ik vertik het!!!”

„Nee, ga jij morgen maar lekker zonnen!! Ik heb al wat anders gevonden: ik ga in een hutje op Schiedamsche dijk zitten en hoop dat het de hele vakantie pijpestelen zal zijn. -snik-”

Fire

De vuurdrager van Los Angeles eet hamburgers en gaat spelen met een oude vlam uit Greece zij draagt ringen en heet Peace.

Zij ziet de kogels in zijn ogen, voelt de kronkels in zijn brains. Alle sportsoldaten roepen Peace als zij oplaait just like Greece.

Ook het stadion propvol koppen juicht het vuur over de wereld via strepen van de buis in de ogen van de kijkers. En de monden van de kijkers vallen open van verbazing als de oude vlam omstrengelt de haardos van de drager en het hoofd begint te branden vervolgens ook het hart.

De vuurdrager van Los Angeles draaft als een lopend vuurtje in de cirkels van zijn banen naar de finish van zijn body. Alle sportsoldaten roepen Peace, op de vlam staat made in Greece.

Raph & Slow Burning

